

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 116 (5836) 2 iyul 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlıq uğurla inkişaf edir"

Prezident İlham Əliyev UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azulenin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

“Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlıq uğurla inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azulenin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətinə toxunuldu, dünyada bu tədbirə böyük marağın olduğu qeyd edildi.

Iyunun 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev UNESCO-nun Baş direktoru xanım Odre Azulenin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətinə toxunuldu, dünyada bu tədbirə böyük marağın olduğu qeyd edildi.

UNESCO-nun Baş direktoru xanım Odre Azule Azərbaycanın mədəniyyətlərəsi dialoqa verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirdi və ölkəmizdə mədəni və tarixi irlərin qorunması və təbliği istiqamətində görülən işlərin əhəmiyyətini qeyd etdi. Xanım Odre Azule Azərbaycanın Elm Muzeyinin təsis edilməsi təşəbbüsünə UNESCO-nun dəstək verdiyini bildirdi.

Mədəniyyətlərəsi dialoqa toxunan dövlətimizin başçısı “Bakı Prosesi”nin artıq böyük qlobal platformaya çevrildiyini və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən

dəstekləndiyini dedi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkəmizdə mədəni və təbii irlərin qorunması gündəlikdə duran ən

önəmli məsələlərdən biridir. Söhbət zamanı Azərbaycan ilə UNESCO arasında elm və təhsil sahələrində əməkdaşlığın inkişafından məmənunluq ifadə edildi, bu sahədə UNESCO-nun xətti ilə həyata keçirilən layihələrin önəmi vurğulandı.

“Azərbaycanda UNESCO-nun tərəfdaşlığı ilə bir sıra möhtəşəm beynəlxalq forumlar təşkil edilib”

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva UNESCO-nun Baş direktoru xanım Odre Azule ilə görüşüb

Iyunun 30-da Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban Əliyeva Azərbaycanda səfərə olan UNESCO-nun Baş direktoru xanım Odre Azule ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyasında iştirak etmək üçün ölkəmizə gəldiyinə görə

UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azuleyə minnetdarlığını bildirdi. Təşkilatın Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətini vurgulayan UNESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban Əliyeva Odre Azulenin həmin tədbirə diqqətinin bu sessiyanın uğurla keçcəyinə mühüm töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Mehriban Əliyeva Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın bir çox sahələrdə - mədəniyyət, elm, təhsil və digər istiqamətlərdə çox uğurla inkişaf et-

diyini məmənluqla vurğuladı. “Bütün bu illerdə birgə keçirilən toplantılarında, böyük beynəlxalq tədbirlərde UNESCO ailəsinin üzvü olmaq mənim üçün çox xoşdur, böyük şərəfdir”, - deyən Mehriban Əliyeva bu il əməkdaşlığımızın 27-ci ildönümünün qeyd ediləcəyini bildirdi, dünya mədəniyyət irlərinin qorunmasında gələcəkdə də çox uğurlu əməkdaşlıq quracağımıza əminliyini ifadə etdi. UNESCO-nun xoşməramlı səfəri onu da bildirdi ki, ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra mədəni, tarixi və dini irlərin qorunması Azərbaycanın dövlət siyasetinin əsas prioritətlərindən birinə çevrilib və son-

illerdə Azərbaycanda UNESCO-nun tərəfdaşlığı ilə bir sıra möhtəşəm beynəlxalq forumlar, tədbirlər uğurla təşkil edilib. UNESCO-nun Baş direktorunun ölkəmizə səfərinin uğurlu keçcəyinə əminliyini ifadə edən Mehriban Əliyeva ümidi var olduğunu bildirdi ki, bu səfər çərçivəsində Odre Azule Azərbaycanla, paytaxtımızla daha yaxından tanış olacaq və xalqımızın qonaqpərvərliyini hiss edəcək.

UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azule Parisdə təşkilatın baş qərargahında Mehriban Əliyeva ilə görüşünü xatırladı və UNESCO üçün ən mühüm tədbir olan Ümumdünya İrs Komitəsinin növ-

bəti sessiyasının üzv dövlətlər arasında məhz Azərbaycanda keçirilməsindən məmənluğunu bildirdi. UNESCO-nun Baş direktor növbəti günlərdə bütün ölkələrin nümayəndələrinin Bakıda bir araya gələrək dünya irlərinin qorunması üçün görülməsi vacib olan tədbirləri müzakirə edəcəklərini vurğuladı. Odre Azule UNESCO üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən və 2500-ə yaxın iştirakçının qatılacağı bu sessiyanın Azərbaycanda keçirilməsinə görə təşəkkürünü bildirdi. Sonra Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və UNESCO-nun Baş direktoru Odre Azule birgə nahar etdilər.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin N sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçularının ehtiyata buraxılması mərasimi keçirilib

Iyulun 1-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin N sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçularının ehtiyata buraxılması mərasimi keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, mərasimde Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva iştirak edib.

"Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2019-cu il iyulun 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi

əsgərlərə Fəxri Ferman, xatirə hədiyyələri və valideynlərinə təşəkkür məktubları təqdim olundu.

Bu günün Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Əlahiddə Alayının şəxsi heyəti üçün əlamətdar gün olduğunu deyən Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi, general-leytenant Əli Nağıyev həqiqi hərbi xidməti başa vuran əsgərləri və onların valideynlərini təbrik etdi, hərbi xidmət zamanı əsgərlərin hərbin sırlarına dərindən yiyləndiklərini vurğuladı. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsin-

de Silahlı Qüvvələrin bütün qoşun növlerində olduğu kimi, bu hərbi hissədə də xidmətin yüksək tələblər səviyyəsində təşkili üçün hərəkəflər şəraitin yaradıldığı bildirdi.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Ulu Öndərin yadigarı olmaqla Azərbaycan dövlətciliyinin qorunması üçün xüsusi önem daşıdığını bildirən xidmət rəisi Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyaset nəticəsinə əldə olunan nailiyyətlərdən da-

nişdi. Qeyd etdi ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin emri ilə Azərbaycan Ordusu işğal altındakı torpaqların azad edilməsi uğrunda döyüşə hər an hazırıdır.

Sonra dövlət himni səsləndirildi. Daha sonra şəxsi heyət təntənəli marşla tribunanın önündə keçdi.

Bu gün Azərbaycan Ordusunda xidmət edən hər bir gənc böyük şərəf hissi ilə hərbin sırlarına yiylənir. Vətəni müdafiə etmək kimi şərəfli və məsuliyyətli işin öhdəsin-

Rəsmi xronika

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fermanında dəyişiklik edilmesi barədə Ferman imzalayıb.

***

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilmesi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 13 iyun tarixli 1610-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1284-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 14 iyul tarixli 566 nömrəli Fermanında dəyişiklik edilmesi haqqında Ferman imzalayıb.

birində xidmətləri ilə qurur duyurlar. Bu gün Azərbaycan Ordusu müasir silah-sursat təminatına və maddi-texniki bazasına görə dünyada lider yerlərdən birini tutur. Amma ən əsas məsələ müstəqil ölkəmizin ordusunda xidmət edən hərbçilərdə olan Vətəne bağlılıq, Vətən sevgisi və ruh yüksəklüyüdir. Üzərinə düşən vəzifələri lazımı səviyyədə icra etməyə qadir olan Azərbaycan əsgəri doğma torpağını, xalqını və dövlətini sonsuz məhəbbətlə sevir və Vətən uğrunda canından belə kecməyə hazırlıdır. Sonra Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva tədbir-

xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında" Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il 3 iyul tarixli Sərəncamına uyğun olaraq Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin N sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması mərasimi keçirilib.

Mərasim əsgərlərin meydana gəlməsi ilə başladı. Sonra döyüş bayrağı meydana getirildi. Xidməti vəzifələrin icrası zamanı fərqlənən

dən layiqincə gelən əsgərlərimiz dönyanın ən qüdrətli ordularından

də iştirak edən valideynlərə görüşdü, onlarla sohbət etdi.

Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə dünya ırsının müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verir

Paytaxt Bakı YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü Sessiyasına uğurla ev sahibliyi edir

Con illər Azərbaycan çox vacib beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edərək, qlobal və regional sabitiyə töhfələrini verir. Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, Dünya Dini Liderlərinin Forumu, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının Qlobal Forumu və onlarla belə tədbirləri keçirməklə, dünyanın diqqətini özünü cəlb edən Azərbaycan bu və ya digər tədbirlərlə xalqlar və dövlətlər arasında əməkdaşlığa xidmət edir. Müasir dünyani narahat edən məsələlər də, ölkəmizdə müzakirə olunur. Dündən baş verən qlobal dəyişikliklərə bağlı yaranmış çətinliklərin aradan qaldırılması yollarının müzakirəsi baxımından keçirilən tədbirlərdə ölkələrin təmsilçiləri və fərqli fikirli insanlar arasında daha böyük anlaşmanı təmin etmək kimi böyük bir missiya həyata keçirilir. Qütbəşən dünyada əhatəli və sülhsevər cəmiyyətlərin necə qurulması yolları müzakirə edilir. Təbii ki, hər məsələnin mərkəzində insan amili dayanır və bəşəriyyətdə olan insanların rıfahın yüksək olması vacib məsələlərdəndir. Sülhün qorunması, dayanıqlı inkişaf, ədalətli bölüşmə, regional rifah və inkişafda ucurumun azaldılması önəmlı hədəflər sırasındadır və belə mövzuların müzakirə edilərək, mühüm qərərlərin qəbul edilməsi vacibdir.

“BİZ FƏAL TƏMSİLÇİLİK VƏ VERDİYİMİZ TÖHFƏLƏRLƏ UNESKO-NUN İŞİNDƏ UĞURLA İŞTİRAK EDİRİK”

Bu gün paytaxtimızda keçirilən UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası da Azərbaycanın dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri olaraq millimənəvi dəyərlərin, tarixi-mədəni ırsın qorunması və təbliği ilə yanaşı, beynəlxalq səviyyədə dünya ırsının müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verməkdir. Bu məqsədə ölkəmiz müstəqilliyini bərpə etdiyi vaxtdan UNESCO ilə six əməkdaşlıq münasibətləri qurub və təşkilatın fəaliyyətinə öz töhfəsini verib. 2013-cü ildə UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni ırsın Qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 8-ci Sessiyasına uğurla ev sahibliyi edən Azərbaycanda eyni mürvəffəqiyətə hər iki ildən bir UNESCO-

nun rəsmi tərəfdashlığı ilə Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu keçirilir. Ümumdünya İrs Komitəsinin 42-ci sessiyasında qəbul edilmiş qərara əsasən, Azərbaycan bu mötəbər qurumun növbəti sessiyasına ev sahibliyi etmək hüququ əldə edib. Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyətə malik belə bir qərarın qəbul olunması ölkəmizin UNESCO ilə tərəfdəşlik münasibətlərinin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini göstərir.

Prezident İlham Əliyev iyunun 30-dan iyulun 10-dək davam edəcək sessiyanın Bakıda la-yiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi-lə müvafiq Sərəncam imzalayıb. Bununla da, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü Sessiyasının Bakıda yüksək səviyyədə keçirilməsi təşkil olunub.

Sessiyanın açılışında çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban Əliyeva ölkəmizlə bu təşkilat arasında ötən 27 ilde bir sıra sahələrdə uğurlu əlaqələrin qurulduğunu bildirib: “Biz fəal təmsilçilik və verdiyimiz töhfələrlə UNESCO-nun işində uğurla iştirak edirik” deyən Mehriban Əliyeva ümumdünya və milli ırsın qorunmasının Azərbaycanda dövlət siyasetinin mərkəzində dayandığını vurğulayıb. Son 5 ilde ölkəmizdə 40 tarixi abidənin bərpə edildiyini və yenidən qurulduğunu deyən Mehriban Əliyeva bununla da, milli mədəniyyetimizin zənginləşdiyini diqqətə çatdırıb.

AZƏRBAYCAN - YUNESKO ƏLAQƏLƏRİ İNKİŞAFDADIR

Azərbaycanın maddi ırs nümunələri olan “İçeri Şəher, Qız Qalası və Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi”, “Qobustan Qaya Sənəti Mədəni Landşaftı” və s. YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Eyni zamanda, Azərbaycanın bir neçə qeyri-maddi mədəni ırs nümunəsi YUNESKO-nun Qeyri-maddi Mədəni ırs üzrə Reprəzentativ Siyahısına daxil olunub. “Azərbaycan Muğamı”, “Azərbaycan Aşiq Sənəti”, “Novruz”, “Ənənəvi Azərbaycan Xalçaçılıq Sənəti”, “Tar və Onun İfaçılıq Sənəti”, “Ənənəvi Kəlağayı sənəti və simvolizmi, qadın ipək baş örtüklerinin hazırlanması və istifadə olunması”, “Lahicin misqərlək sənəti” və s. YUNESKO-nun Qeyri-maddi Mədəni ırs üzrə Reprəzentativ Siyahısına daxil edilmişdir.

Bir çox tədbirlər Orxon-Yenisey abidələrinin oxunmasının 100 illik yubileyi, Mehəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illik yubileyi, “Kitabi-Dədə Qorqud” Dastanının 1300 illik yubileyi, Nəsiməddin Tusinin anadan olmasının 800 illik yubileyi, Mirzə Kazımbeynin 200 illik yubileyi, Akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyi, Lətif Kə-

Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə dünya ırsının müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verir

Paytaxt Bakı YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü Sessiyasına uğurla ev sahibliyi edir

Əvvəli Səh. 4

Bütün bunlar Azərbaycan - YUNESKO əlaqələrinin yüksələn bir xətlə inkişafda olduğunu göstərir.

Bütün bunlarla yanaşı, Heydər Əliyev Fondu və YUNESKO arasında əməkdaşlıq çərçivəsində imzalanmış sazişlər də qeyd olunmalıdır. Heydər Əliyev Fondunda "BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatı - YUNESKO, Azərbaycan Hökuməti və Heydər Əliyev Fondu arasında ölkəmizdə peşə təhsilinin inkişafını nəzərdə tutan layihənin icra planına dair" Saziş, "Azərbaycan hökuməti ilə YUNESKO arasında təhsil, elm, mədəniyyət və kommunikasiya sahələrində əməkdaşlıq üzrə Çərçivə Sazişi" və s. imzalanmışdır.

"SÜLH MƏDƏNİYYƏTİNİN TOXUMLARI DİALOQ VƏ QARŞILIQLI HÖRMƏTLƏ CÜCƏRƏ BİLƏR"

Mehriban Əliyeva çıkışında Ermənistən tərəfindən torpaqlarımızın 20 faizinin işgal edildiğini, 1 milyon insanın qəçqin və məcburi kökünə çevrildiğini, yüzlərlə tarixi və memarlıq abidəsinin dağıdıldığını da vurğulayaraq "Sülh mədəniyyətinin toxumları dialoq və qarşılıqlı hörmətlə cücərə bilər" deyib.

Belə möhtəşəm tədbirlərin ölkəmizdə təşkili YUNESKO ilə Azərbaycan arasında olan dostluq körpüsünün məntiqi nəticəsidir. Bu körpünü möhkəmləndirən Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti sayəsində, Azərbaycanla YUNESKO arasında əməkdaşlıq genişlənmişdir. Əbəs deyil ki, bəşəriyyətin maddi və qeyri-maddi mədəni ırsının populyarlaşmasından işinə sədaqətinə, mədəniyyətərəsəri dialoqun inkişafı naminə göstərdiyi səylərə, mədəni müxtəlifliyin möhkəmləndirilməsinə sanballı töhfələrinə görə, YUNESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyevaya YUNESKO-nun baş direktoru tərəfindən "Qızıl Motsart" medali təqdim olunub. İrina Bokovanın Onun ünvanına söylədiyi "Siz YUNESKO-nun humanist dəyerlərinin eşi bayraqdarınız" ifadəsi Mehriban Əliyevanın bu təşkilatla olan əməkdaşlığını bə

Dünya İrsi Fonduñun büdcə təklifi ilə bağlı müzakirələr, məşvərət orqanlarının hesabatlarının dinlənilməsi, Dünya İrsi Siyahısına daxil edilmək üçün namizədliyi irəli sürülmüş faylların nominasiya prosesi və siyahiya daxil edilmiş abidələrin qorunması ilə bağlı müzakirələrin aparılması daxildir.

Qeyd edək ki, 30 iyun - 10 iyul tarixlərində keçirilecek UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü Sessiyasında xarici ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların yüksək səviyyəli rəsmiləri, ümumilikdə, 180-dək ölkədən 2500-dən çox nümayəndə iştirak edir.

Zümrüd BAYRAMOVA

rız göstəricisidir.

Bakı sessiyasında UNESCO-nun Ümumdünya İrsi Siyahısına daxil edilmək üçün üzv dövlətlər tərəfindən təqdim olunmuş 36 namizəd fayl nəzərdən keçiriləcək. Namizədliyi irəli sürülmüş faylların 28-i mədəni, 6-sı təbiət, 2-si qarışq (təbiət və mədəni) abidələr sırasına daxildir. Sessiyalarда, ilk olaraq, siyahı üzrə təbiət obyektləri, daha sonra mədəni obyektlərlə bağlı nominasiyalar müzakirə ediləcək. Tədbir çərçivəsində 50-yə yaxın paralel tədbir və sərgi keçiriləcək. Sessiyanın gündəliyinə 2018-2019-cu illər üçün nəzərdə tutulmuş büdcənin icrası barədə hesabatın dinlənilməsi, 2020-2021-ci illər üçün

2 iyul 2019-cu il

Azərbaycan və Özbəkistan arasında münasibətlər yüksək səviyyədədir

Azərbaycan və Özəbekistan arasındakı münasibətlər yüksək səviyyədədir. Ölkələrimiz arasında six dostluq əlaqələri var. İnanırıq ki, bu münasibətlər bundan sonra da davam edəcək.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu sözləri Azərbaycanın Baş Nazirinin müavini Əli Əhmədov Özbəkistanın Baş Nazirinin müavini Aziz Abdulkərimov ilə görüşündə deyib. Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlərə toxunan Əli Əhmədov ölkəmizin iqtisadi sahədə əldə etdiyi nailiyətlərdən de danışıb.

Ermenistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən bəhs edən Baş Nazirin müavini Özbəkistanın bu məsələdə Azərbaycanın yanında olmasından məmənunluğunu ifadə edib. Aziz Abdulkərimov da, öz növbəsində, ölkələrimiz arasındaki əlaqələrin inkişafından danışıb. O bildirib ki, Azərbaycan beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edir. UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyası buna bariz nümunədir.

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakı Bəyannaməsi qəbul olunub

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Bakı Bəyannaməsi qəbul olunub. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev bəyannamənin dünyada mədəni irlərin qorunmasına xidmət etdiyini deyib. Nazir bildirib ki, sənəd dünya ictimaiyyətinin diqqətini mədəni irlərin qorunmasına yönəltmək məqsədi daşıyır. Qeyd edək ki, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına xarici ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların yüksək səviyyəli rəsmiləri, ümumilikdə 180-dək ölkədən 2500-dən çox iştirakçı qatılıb.

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Bakı Bəyannaməsi qəbul olunub. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev bəyannamənin dünyada mədəni irlərin qorunmasına xidmət etdiyini deyib. Nazir bildirib ki, sənəd dünya ictimaiyyətinin diqqətini mədəni irlərin qorunmasına yönəltmək məqsədi daşıyır. Qeyd edək ki, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına xarici ölkələrin və beynəlxalq

Anna Zeçner: "Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakı sessiyası bir sıra qərarların qəbulu ilə yadda qalacaq"

Azərbaycan daha bir mötəbər beynəlxalq tədbirin ev sahibidir. Bu, ölkənin global məqyaslı tədbirləri yüksək səviyyədə teşkil etmək imkanlarını bir daha sübut edir. Əminəm ki, bu sessiya da uğurla keçəcək. Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirak edən macarstanlı nümayəndə Anna Zeçner deyib.

Azərbaycanın dünyada mədəni mirasın qorunmasına həssas münasibət nümayiş etdiriyini söyləyən A.Zeçner bu ilki sessiyada mədəni irlərin qorunması, dayanıqlı inkişaf, innovasiya və digər mövzularda maraqlı müzakirələrin aparılacağına qeyd edib.

O, həmçinin UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 42-ci sessiyasının məruzəçisi kimi çıxış etdiyini bildirib. Deyib ki, öten sessiyada 225 qərar qəbul edilib və 19 mədəniyyət nümunəsi UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına salınıb. Bununla da UNESCO-nun siyahısına daxil olan mədəniyyət nümunəlerinin sayı 1092-yə çatıb. Bildirib ki, Bəhreynde 2975 nümayəndənin qatıldığı 42-ci sessiyada 157 konservasiya olunmuş abidənin durumu barədə məlumat verilib və 54 irlərin təhlükədə olan mədəniyyət abidələrinin siyahısına daxil edilib. Anna Zeçner Bakı sessiyasının da maddi-mədəni irlərin qorunması sahəsində bir sıra qərarların qəbulu ilə yadda qalacaqına əminliyini ifadə edib.

Nabil Al Xancari: "Azərbaycan qlobal əhəmiyyətli mötəbər tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edir"

Azərbaycan qlobal əhəmiyyətli mötəbər tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edir və UNESCO-nun Bakıda keçirilən sessiyasına dünyadan 180-dək ölkəsindən 3 minə yaxın nümayəndənin qatılması bunun daha bir təsdiqidir. Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının iştirakçısı, Omanın regional bələdiyyələr və su mənbələri üzrə nazirliyin idarəsinin baş direktorunun müavini Nabil Al Xancari səsləndirib. Tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunduğu vurğulanı Nabil Al Xancari deyib: "Bizim ölkəmiz də təhlükədə olan 5 tarixi və mədəni abidənin Ümumdünya İrs Siyahısına salınmasını təklif edib. Düşünürəm ki, dünyadan bir çox ölkələrinin tarixi və mədəni irlərin qorunub saxlanılması sahəsində ən yaxşı təcrübələrini belə mühüm platformada bölüşməsi çox əhəmiyyətlidir".

Azərbaycan KİV rəhbərlərinin Moskva şəhərinə səfər programı başlayıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəvənin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KİVDF) təşkilatçılığı ilə respublikanın aparıcı KİV təmsilcilərindən ibaret 12 nəfərlik nümayəndə heyətinin Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərinə səfər programı başlayıb. SİA-nın verdiyi məlumatə görə, nümayəndə heyətinin Rusiyanın jurnalist təşkilatları və aparıcı

KİV-lərin redaksiyalarında görüşləri nəzərdə tutulub.

Səfər programı iyulun 1-də başlayıb və ilk görüş Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındaki səfirliliyində keçirilib. Səfir Polad Bülbülüoğlu nümayənde heyətini salamlayaraq, Azərbaycanın aparıcı KİV qurumlarının Rusiya Federasiyasına səfər programını müsbət dəyərləndirdiyini bildirib. O, iki ölkənin KİV qurumlarının əlaqələrinin güclənməsinin hər iki ölkənin maraqlarına xidmet etdiyini vurğulayıb.

Səfir Azərbaycan və Rusiyanın müşərək maraqlarına xidmət edən proqramlar barədə də məlumat verib. Bu proqramların reallaşması üçün medianın dəstəyinin mühüm əhəmiyyət daşıdığını diqqətə çatdırıb və Azərbaycan media təmsilcilərinin Moskvaya səfərlərinin bu yöndə ciddi önəm daşıdığını vurğulayıb.

KİVDF-nin icraçı direktoru, səfər qrupunun rəhbəri Vüqar Səfərli KİV təmsilcilərinin Moskvaya səfərinin məqsədi, həmçinin, Azərbaycanda KİV-in durumu və KİVDF-nin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Vüqar Səfərli

Rusiya - Azərbaycan media təmsilcilərinin 18 təmaslarının zəruri olduğunu, bunun üçün həm Rusiya, həm də Azərbaycan dövlətinin dəstəyinin önemli olduğunu vurğulayıb. Səfir Polad Bülbülüoğlu iki ölkə KİV-lərinin təmaslarının gücləndirilməsi üçün selahiyətləri çərçivəsində bütün dəstəyi verməyə hazır olduğunu qeyd edib.

Nümayənde heyətinin növbəti görüşü "ITAR-TASS" İnformasiya Agentliyində keçirilib. Nümayənde heyətinin üzvləri önce Agentliyin iş mühiti ilə tanış olublar. Daha sonra Baş redaktor Maksim Filimonov görüş keçirilib. Səmimi diskussiya şəraitində keçirilən görüşdə tərəflər qarşılıqlı maraqları və əlaqələrin inkişafı üçün fikirlərini çatdırıblar.

Məlumat üçün bildirək ki, nümayənde heyətinin tərkibinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəvənin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu icraçı direktoru Vüqar Səfərli, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru İlqar Hüseynov, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "Səs" qəzetinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli, "Bakı xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev, "Bakinskiy Raboçiy" qəzetiinin baş redaktoru Rəhman Hacıyev, Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri QSC-nin sədr müavini Rəşad Nəsirov, "AzərTAC" İnformasiya Agentliyinin redaksiya müdər Müşfiq Ələsgərli, "Novoye vremya" qəzetiinin baş redaktoru Şakir Ağayev, "Kaspıy" qəzetiinin baş redaktoru İlqar Hüseynov daxildir. Görüşlər davam edir. Səfər programı iyulun 4-dək davam edəcək.

Zakir Həsənov Belarusa səfər edəcək

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Belarus Respublikasının Müdafiə naziri general-leytenant Andrey Ravkovun dəvəti ilə iyulun 2-də Minsk şəhərinə yola düşəcək. Müdafiə Nazirliyindən SİA-yə verilən məlumatə görə, səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayənde heyəti Belarus Respublikasının alman-faşist işgalçılardan azad olunmasının 75-ci ildönümü və Müstəqillik Gününe həsr olunmuş tentəneli tədbirlərde iştirak edəcək.

Müdafiə nazirinin həmçinin bu ölkənin hərbi-siyasi rəhbərliyi ilə görüşləri və Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı mayor Anatoli Davidoviç ailə üzvlərini ziyarət etməsi nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, iyulun 3-də Minsk şəhərində keçiriləcək hərbi paradda Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları da iştirak edəcək.

“Qazax” sərhəd dəstəsinin yeni hərbi hissə kompleksi istifadəyə verilib

Ermenistan ilə dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonlarının ərazisindən keçən hissəsinə təmas xəttində dövlət sərhədlərinin müdafiəsi və mühafizəsi infrastrukturunun yaradılması tədbirləri sürətlə davam edir. DSX-dan SiA-ya verilən məlumatla görə, sərhədçilər üçün ən müasir tələblərə cavab verən sərhəd döyüş məntəqələri, digər hərbi obyektlər qısa müddət ərzində tikilərək istifadəyə verilir.

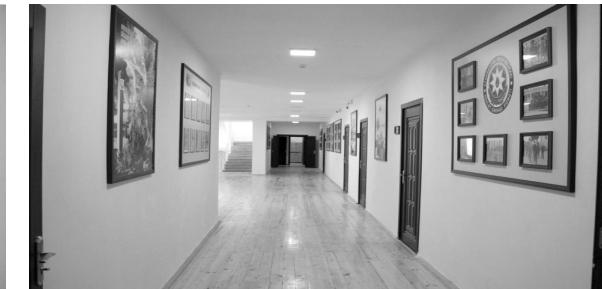
İyun ayının 28-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının “Qazax” sərhəd dəstəsinin xidmeti ərazisində yeni hərbi hissə kompleksi istifadəyə verilmişdir. Bu münasibətlə təşkil olunmuş tətənəli mərasimde çıxış edən Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Azərbaycan sərhədçisinin dövlətçiliyimiz və sərhədlərimizin keşiyində ayıq-sayıq dayandığı, Dövlət Sərhəd Xidmətinin bütün şəxsi heyəti üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahlı, Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin tapşırıqlarını icra etməyin böyük şərəf və məsuliyyət olduğunu bildirmiş, Ali Baş Komandanın qayğısı sayəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin bütün hərbi hissə və bölmələrində şəxsi heyət üçün yüksək xidməti və meişət şəraitinin yaradılmasını qeyd etmişdir. Ermenistan ilə dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonları ərazisindən keçən hissəsinin Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən mühafizəyə götürülməsinin dövlət sərhədlərinin bütövüyünün təmin edilməsi istiqamətində mü hüüm addım olması xüsusi vurğulanmış, Azərbaycan sərhədçilərinin iş-galda olan torpaqlarımızın azad olunmasına öz ciddi töhfələrini verməyə hər zaman hazır olması bildirilmişdir.

Tədbirdə iştirak edən Qazax rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babaşov sərhədçiləri təbrik edərək onlara şərəflə xidmətlərdə uğurlar arzulamışdır. Tədbir zamanı xidmetde yüksək nəticələr göstərmiş bir qrup hərbi qulluqçu təltifləndirilmişdir. Açılışı bildirən rəmzi lənt kəsildikdən sonra hərbi hissəyə baxış keçirilmişdir. 5 hektar ərazidə yerləşən hərbi hissədə 14,6 min m² sahədə inşaat işləri aparılmış, xidməti-döyüş fəaliyyətinin yüksək seviyədə təşkili və sərhədçilərin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Yeni hərbi hissədə qərargah və idarəetmə bölmələri üçün binalar kompleksi, müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuların kazarma binaları, hərbi qulluqçular və ailə üzvləri üçün 84 xidməti mənzil, tibb

məntəqəsi, texniki təyinatlı binalar, su anbarı inşa olunmuşdur. Tətənəli mərasimin bədii hissəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin nümunəvi hərbi orkestrinin, rəqs ansamblının, vocal-instrumental qrupunun ifaları, şəxsi heyət qarşısında çıxış məntəqələrində xidməti-döyüş fəaliyyətləri hərbi qulluqçular tərəfindən böyük reğbətlə qarşılanmışdır.

Tədbirin sonunda Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbər heyəti və qonaqlar şəxsi heyətlə birlikdə nahar etmişlər. Səfər çərçivəsində təmas xəttində yerləşən sərhəd döyüş məntəqələrində xidməti-döyüş fəaliyyətinin vəziyyəti yoxlanılmışdır.

Prezident İlham Əliyevin qərarları bütün dünya üçün sosial inqilab nümunəsidir

Müsahibimiz Milli Məclisin deputati Nəsib MƏHƏMƏLİYEVDİR

- Nəsib müəllim, bildiyimiz kimi, ötən dövr ərzində əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində dövlət başçısı tərəfindən mühüm Fərman və sərəncamlar imzalanıb. Bütün bunlar, konkret olaraq, faktlarda özünüñ öksini necə tapır?

- Ümumiyyətlə, Prezident İlham Əliyev 2003-cü ildə fəaliyyətə başladığı dövrdən apardığı siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının durduğunu bəyan etdi ve ötən dövr ərzindəki fəaliyyəti ile bunu dəfələrlə əyani şəkildə sübut etdi. Çoxsaylı fərman və sərəncamların imzalanması aparılan siyasetin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan dünyada hərtərəfli inkişaf etmiş və güclü bir dövlətə çevrilmişdir.

Konkret olaraq, son dövrlər əhalinin sosial müdafiəsi ilə bağlı İslahatların nəticəsində şəhid ailələrinə birdəflik müavinətlərin verilməsi, şəhid ailələrinə, Əfqanistan veteranlarına verilen müavinətlərin 300 manata çatdırılması, uzun illər yataqxanalarda yaşayan məcburi köçkünlərə yeni mənzillərin verilmesi, tələbələrin təqaüdünün artırılması, yüz minlərlə insanın pensiya təminatının yaxşılaşdırılması, əhalini narahat edən, əsas problemlərdən olan çoxmənzilli evlərin qeydiyyata alınması və bir çox tədbirlər görülmüşdür.

Tam məsuliyyətlə demək olar ki, sosial müdafiə sahəsi ilə bağlı aparılan siyasetin müsbət nəticəsini hər bir Azərbaycan vətəndaşı, real olaraq, öz həyatında hiss edir.

- İyunun 18-də Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə minimum əməkhaqqı yenə də artırıldı, eləcə də müxtəlif kateqoriyalar üzərə çalışanların maaşlarında

artım baş verdi. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 18 iyun tarixli sərəncamlarına müvafiq olaraq, minimum əmək haqqı 250 manata çatdırıldı. Elecə də, dövlət qulluğunun müxtəlif sahələrində çalışan insanların, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının əmək haqları artırıldı. Bu sərəncamların çox böyük ehəmiyyəti vardır.

Düşünürəm ki, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə yanaşı, dövlətimizin müsbət imicinin formalşamasına da, bilavasitə xidmət edir. Belə ki, bu göstəricilərə görə, Azərbaycan MDB-də öz sərəncamların çox böyük olaraq, inqilabi xarakter daşıyır.

- Nəsib müəllim, Azərbaycan vətəndaşlarının böyük sevincinə səbab olmuş daha bir hadisə də fiziki şəxslərin problemlə kreditlərlə bağlı oldu. Ekspertlərin fikrincə, fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli ilə bağlı tədbirlərin görülməsi üçün dünyada analogu olmayan bir qərar verən Prezident İlham Əliyev sosial inqilab nümunə-

si təqdim etmiş oldu. Sizin bu barədə fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin dövlət tərəfindən ödənilməsi, ümumiyyətlə dünyada rast gelinməyən bir məsələdir. Belə bir humanist addımı atmaqla, Prezident İlham Əliyev xalqın problemlərinə, məişət qayğılarına ne qədər diqqətə yanaşdığını bir dəha sübut etmiş oldu. Bir çox ölkələrə nümunə olacaq bir addım atdı. Bu da, təbii olaraq, əhali tərəfindən çox böyük razılıq hissi ilə qarşılandı. Azərbaycan xalqı da öz qədirbənliliyini göstərərək, bele addımları yüksək qiymətləndirir və hər zaman olduğu kimi, öz prezidentini gördüyü işlərə görə daim dəstəkləyir.

- Nəsib müəllim, sonda Azərbaycanın nailiyətlərinə, sosial sahədə atılan mühüm addımlara rəğmən müəyyən dairələr ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası aparır. Buna münasibətiniz necədir?

- Bu qarayaxma kompaniyasını aparınlara mənim münasibətim, birmənəli tərzdə, mənfidir. Bunlar bir neçə qrupa bölünür. Azərbaycanın iqtisadiyyatı inkişafını arzulamayan, bu və ya digər məsələlərdə maraqları olan güclər, düşmən Ermənistən və erməni diasporu və düşmən dəyirmanına su tökməyə çalışan özünü müxalifet adlandıran radikal qüvvələr.

Fakt ondan ibarətdir ki, Azərbaycan inkişaf etdikcə, belə qüvvələr daha da aqressivləşirler. Amma xalqımız müdrik xalqdır, dövlətimiz kifayət qədər güclüdür. Belə kampaniyalar heç biri dövlətçiliyimizə və milli birliliyimizə təsir edə bilməz.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

“Azərbaycanın UNESCO ilə əməkdaşlığı çox yüksək səviyyədədir”

Azərbaycan ilə UNESCO arasında əməkdaşlığın bir çox sahələrde - mədəniyyət, elm, təhsil və digər sahələrde uğurla davam etdirilir. Bu əlaqələrin yaradılmasında, inkişaf etdirilməsində və belə yüksək səviyyəyə çatmasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın müstəsnə xidmətləri vardır. Onun bu sahədəki fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanla UNESCO arasındaki əməkdaşlıq yüksək səviyyəyə çatmışdır. Bakıda öz işinə başlayan Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası buna bariz nümunədir”. Bunu SIA-ya açıqlamasında millet vəkili Rauf Əliyev deyib. R.Əliyev xatırladı ki, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının açılış mərasimi keçirilib. Sessiyada dünyanın 180-dən çox ölkəsindən 2500-dən artıq nümayəndəsi iştirak edir. Nümayənde heyətlərinin tərkibində sessiyanın işinə nazirlər, müxtəlif təşkilatların baş direktorları, beynəlxalq qurumların Azərbaycandakı təmsilcileri və səfirləri, Azərbaycan hökumətinin üzvləri qatılıblar: “Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış edib. Mehriban xanım Əliyeva çıxışında bildirmişdir ki, ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra mədəni, tarixi və dini ərəfənin qorunması Azərbaycanın dövlət siyasetində əsas prioritətlərindən birinə çevrilib və son illərdə Azərbaycan UNESCO-nun tərəfdarlığı ilə bir səra möhtəşəm layihələrə forumlara, tədbirlərə ev sahibliyi edib. Dünya Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdığı qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdığı qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təyin olunmuş və yerləşdiyi ölkələrin dövlət orqanları tərəfindən zəmanət verilmiş, bütün dünya üçün əhəmiyyətli bir deyər daşıdiği qəbul edilən təbii və mədəni abidələrin siyahısıdır. Dünən Mədəniyyət Mirasları Şöhəri UNESCO-nun Ümimdünya İrs Komitəsi tərəfindən təy

2019-cu ilin 6 ayını arxada qoyduq. Bu müddətə nəzər saldıqda cari ilin əvvəlindən ölkəmizin həyatında mühüm hadisələrin, Azərbaycanın inkişafına, insanlarımızın həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılmasına xidmet edən müsbət hadisələr baş verdiyini görəmək mümkün deyil. Azərbaycan Cənubi Qafqazda sabitlik, əmin-amanlıq adası olmaqla bu ilin 6 ayında da ölkəmizin multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrini yaşadan, beynəlxalq miqyaslı tədbirlərə ən yüksək səviyyədə ev sahibliyi edən ölkə kimi nüfuzu daha da artıb, siyasi baxımdan dünya dövlətləri, beynəlxalq təşkilatlarla münsəbatları bir qədər də yaxşılaşıb.

Bütün bunlar əlbəttə ki, Azərbaycanın cari ilin 6 ayında beynəlxalq aləmdə mövqelərinin daha da möhkəmlənməsinə xidmet edib. Əldə edilən hər bir uğurun arxasında güclü iqtisadiyyata malik olduğumuzu da unutmamalıyıq. Bu baxımdan əminlikle deyə bilərik ki, cari ilin 6 ayı ölkəmiz üçün iqtisadi göstəricilərinin görə də uğurlu il olub.

Azərbaycan iqtisadiyyatının son 6 ayda əldə etdikləri...

Milli Məclisin İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitesinin üzvü Tahir Mirkişili saytımıza açıqlamasında bildirib ki, 2019-cu ilin 6 ayına nəzər yetirdikdə ilin əvvəlində Vergi Məcəllərinə edilmiş dəyişikliklər və vergi orqanlarının yeni yanaşma metodlarının müsbət nəticələr verdiyini görmək mümkündür: "Yanvarın 1-dən qeyri-dövlət və qeyri-neft-qaz sahəsində çalışan insanların əməkhaqqından tutulan vergi dərəcəsinin 0 faizə endirilməsi öz nəticəsini verir. Ötən il 90 min əmək məqaviləsi bağlandıq haldə, bu ilin təkcə ilk rübündə bu say 66 mindən çox olub. Bundan başqa cari ilde sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların dayandırılması ilə bağlı qanunvericilik aktının 2021-ci ilədən uzadılması də mühüm addımdır. Görülən tədbirlər, xüsusilə sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların yumşaldılması "Doing Business" reytinqində Azərbaycanın birdən-birə 32 pille irəliləməsinə şərait yaradıb".

Vergi islahatları xüsusi yer tutur

Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklərin iqtisadi rəqəmlərə müsbət təsir göstərdiyini dile getirən komite üzvü vurğulayıb ki, dəyişikliklərin müsbət nəticələri özünü əsasən emək məqavilələrinin rəsmiləşdirilməsi, vergidən yayınma hallarının azalması, vergiye cəlb olunan dövriyyənin artması istiqamətində göstərib: "Əməkhaqqının leqallaşdırılması istiqamətində verginin 0 faizə endirilməsi də öz bəhrəsini verir. Təcrübələr göstərir ki, qeyri-legal, yeni "kölgə iqtisadiyyati"nda çalışan sahibkarların fəaliyyət müddəti bir il-dən çox olmur. Məcəlləyə dəyişikliklər nəticəsində sahibkarların daha çox leqlə işləməsi biznesdə bərabər şəraitin yaradılmasına və haqlı rəqabətə gətirib çıxarırlar. Sahibkarlara güzəştli kreditlərin, investisiya təşviqi sənədinin veriləməsi, kimya-sənaye və qeyri-kimya parklarında iştirakla bağlı vergi güzəştli xarici investorları növbəti mərhələdə daha çox investisiya yatırımağa cəlb et-

Ölkə iqtisadiyyatında inkişafın yeni mərhələsi - son 6 ay

mək üçün mühüm addımlardır. Bu gün Azərbaycanda 700 minə yaxın sahibkar mövcuddur və bu say ilə ələ artır. Məşğul əhalinin muzdlu hissəsinə çıxsaq, hər 3 nəfərdən biri sahibkarlıq subyektinə sahibdir. Bu, kifayət qədər böyük göstəricidir. Azərbaycanda ümumi daxili məhsulun 83 faizindən çoxunun özəl sektordan əldə olunması bu sahədə görülən işlərin nəticəsidir. Eyni statistikanı vergi üzrə də görə bilərik. Bütün bunlar göstərir ki, dövlətin stimullaşdırma tədbirləri sahibkarlar üçün maraqlıdır və bunun sayəsində onların əldə etdikləri fayda xərclərindən daha çoxdur".

Ölkə iqtisadiyyatında inkişafın yeni mərhələsi

T. Mirkişili qeyd edib ki, cari ilin 6 ayına ümumi nəzərə salsaq, bütövlükdə, ölkə iqtisadiyyatında inkişafın yeni mərhələsinin başladığını söyləyə bilərik: "Bu faktor əhalinin rıhaf halının yüksəlməsində də özünü ifadə edir. İqtisadi inkişafın məqsədi insanların daha yaxşı yaşamasını təmin etməkdir. Əhalinin bütün sahələrdə göstərilən xidmətlərin mənbəyində iqtisadiyyatın inkişafı dəyərindən yüksələn təsir göstərir. İqtisadiyyat inkişaf etməzse, dövlət varlı olmazsa və gelir mənbələri olmazsa, bu xidmətlərin təmin edilməsi kifayət qədər çətin olardı. Ona görə də iqtisadiyyatın inkişafı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən sürətli islahatlar Azərbaycanda əldə olunan yeni və əlavə gelirlerin daha çox vətəndaşa istiqamətlənməsini təmin edir. Biz bunu müşahidə edirik. Bu il ümumi daxili məhsul, sənaye istehsalı, qeyri-neft sənayesində qeydə alınan artımlar dövlət başçısı tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi islahatların real nəticələridir"

3 milyon insanı əhatə edən iqtisadi uğur

İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramovun fikrincə isə 2019-cu ilin ilk yarımda Azərbaycan iqtisadi tarixinə dərinleşmiş iqtisadi və sosial islahatların həyata keçirilməsi ilə yadda qalıb.

Ekspert söyləyib ki, 2019-cu ilin əvvəlin-

dən etibarən Azərbaycanda dərinleşmiş sosial paketin təqdimatını müşahidə etdiyimi zi nəzərəalsaq, sözügedən paketin faktiki olaraq 3 milyondan çox vətəndaşı əhatə etməkələr istiqamətə 3,2 milyard manat vəsaitin ayrılmışına imkan yaratdı: "Bu da təbii ki azərəminatlı vətəndaşlarımızın sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması vəsaitindən vacib idi. Bura tekce, minimum əmək haqqı və pensiya alan vətəndaşlarımızın deyil, eləcə də fərqli sektorlarda çalışan vətəndaşlarımızın da sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Sosial paketin davamlı şəkildə həyata keçirilməsi və qəbul olunan qərarlar əsasən, 2019-cu ilin sentyabr-oktyabr ayından yeni artımların şahidi olacaq".

Aqrar sektorda həyata keçirilən İSLAHATLAR

V. Bayramov 2019-cu ilin ilk yarımda iqtisadi sahəyə həyata keçirilən islahatlar haqqında danişaraq qeyd edib ki, bu müddət ərzində islahatlar aqrar sektordan da davam etdirilib: "Diger tərəfdən çox vacib məsələlərdən biri de investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması idi ki, cari ilin ilk 6 ayında bu istiqamətdə mühüm addımlar atılıb. Sahibkarlıq fealiyyətinin dövlət tərəfindən dəstaklanması vacib addımlardandır. Bu il həm də ölkəmizdə aqrar subsidiyanın verilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsinin də şəhidi olduq. Bu, xüsusilə də fermerlərin, ferer təsərrüfatlarının inkişafı və yerli istehsalın genişləndirilməsi baxımdan vacib idi".

Diger məqamlara toxunan ekspert vurğulayıb ki, cari ilin 6 ayında xüsusilə də aqrar sektorda fealiyyət göstərən sahibkarlar üçün yeni və birbaşa məhsul istehsalına təşviq edən qaydaların tətbiq ediləməsi bu sahənin inkişafı üçün mühüm məqamlardandır: "Bu il əslinde aqrar sektor daxil ol-

maqla çox fərqli sektorlarda islahatların davam etdirilmesi müşahidə olunur ki, bu baxımdan 2019-cu ilin birinci yarım ili Azərbaycan üçün birmənalı şəkildə iqtisadi və sosial islahatların dərinleşməsi ilə kimi yadda qalıb".

Kənd təsərrüfatında vəziyyət

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən açıqlanan məlumatə görə, cari ilin 6 ayı müddətində Azərbaycan ərazisində 1 milyon 9 min 139,8 hektar sahədə taxil əkinlər aparılıb ki, bunlardan 677 min 793 hektarı bugda, 331 min 346,8 hektarı isə arpa sahəsidir: "Ölkə ərazisində 681 min 181,1 hektar ərazidə taxil biçini aparılıb, 309 min 621,35

hektar ərazidə arpa, 371 min 559,75 hektar ərazidə bugda biçini başa çatıb. Ümumilikdə isə bu günədək ölkə üzrə 218 min 2105 ton taxil yığılib, orta mehsuldarlıq hər hektara 32 sentner təşkil edir".

Qeyd edilib ki, Goranboy ərazisində arpa əkilmə 13 min 449 hektar sahənin 13 min 339 hektarı artıq biçilib: "Rayonda arpa üzrə mehsuldarlıq 29 s/ha təşkil edir. Göyçay ərazisində arpa əkilmə 6851 hektar sahənin 6824 hektarı artıq biçilib. Rayonda arpa üzrə mehsuldarlıq 30,5 s/ha təşkil edir. Şəki, Hacıqabul, Ağsu, Ağdaş rayonlarında da arpa biçinində yüksək nəticələr əldə edilib".

Sahibkarlara ayrılan VƏSAİT

İqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov açıqlamasında bildirib ki, bu ilin əvvəlindən bəri 463 sahibkarın ümumi deyəri 175,7 milyon manat olan investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsinə 46 milyon manat güzəştli kredit verilib: "Həmin investisiya layihələrin reallaşdırılması 1800-dek iş yerinin yaradılmasına imkan yaradı".

Nazir müavini həmçinin qeyd edib ki, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda fealiyyət göstərən 29 sahibkara həyvandarlıq, bağçılıq, tərəvəzçilik sahələrinin inkişafı üçün 781 min manat güzəştli kredit verilib. Yuxarıda qeyd olunanlara nəzərən bir daha sübut edir ki, ölkəmizdə atılan istənilən addım Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini artırması nəticəsində baş verir. Çünkü, iqtisadiyyat, o cümlədən qeyri-neft sektorun inkişaf etdikcə, dövlət büdcəsinin gelirleri artıqca, ölkədə müxtəlif sahələrlə bərabər, sosial sferada da ciddi addımlar atılır.

Nailə Məhərrəmova

Xaricdə manqurt adamlar ki, var...

Azərbaycana qarşı ən iyrənc metodlarla mübarizə aparan bu insanları gələcəklə bağlı heç bir yaxşı nələrsə gözləmir

Son vaxtlar xaricdəki "söyüş qrupu"nun üzvləri biri-birini təqib və təh-qir edən ittihamlar səsləndirir-lər. Sual olunur, satmağa və satılmağa adət edən bu ünsür nədən bir-birinə qarşı düşmən mövqədə dayanmalı oldular? Söhbət etdiyimiz müsahibləri-miz xaricdəki mühacirlərin bir-birini hədəf seçmələrinin səbəbinə ayrılan maliyyə vəsaitin-dən daha çox yaralanmaq ma-rağının dayandığını bildirdilər.

Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, SİM İB-nin sədri Anar Xəlilov: "Söyüş qrupu"nun üzvləri əxlaqsız və etik qaydalara sığma-yan ifadələr işlədirilər"

- Söyüş kampanyasında iştirak edən adamlar, ümumiyyətlə, müasir və sivil siyasi mübarizə metodlarından tam uzaq insanlardır. Bunlar, sadəcə olaraq, küçə metodlarından istifadə edilər və əxlaqsız etik qaydalara sığmayan ifadələr işlədirler. Bəzi "söyüş qrupu"nun üzvlərini birləşdirən anti-Azərbaycan qüvvələrindən alıqları maliyyə vəsaitidir. Bu şəxslər maliyyə-dən istifadə etməklə, söyüş kampaniyasını qurub və sosial şəbəkelerde bu-nu yaymaqla meşgul olurlar. Sözüge-dən şəxslərin anomal hərəkətləri hə-kəs tərəfindən pislənir. Özüne hörmət edən Azərbaycan vətəndaşı bu cür insanların arxasında getmir və onları saymırlar. Fakt budur ki, "söyüş qrupu"nun üzvlərinin sosial şəbəkelerde apardıqları böhtən kampaniyani hə-kəs pisləyir. Onların biri-birini təqib etməsi və bir-birindən üz çevirməsi və ittihamlar irəli sürmələri, artıq tenden-siya hali alıb. Yeni onlar arasında baş-verən bu hadisə birinci dəfə deyil. Xaricdəki "söyüş qrupu"nun üzvləri öz aralarında maliyyəni bölüşdürübilmə-dikdə, bu cür metodlara əl atırlar və bir-birlərini təhqir etməye başlayırlar. Di-gər tərəfdən də, "söyüş qrupu"nun üzv-

lərinin hər biri özünün digərindən ağıllı hesab edir və düşünür ki, digər şəxs bunun dediyinə tabe olmalıdır. Belə olan halda da, onlar arasında dava-dalaşalar başlıyır. Bir sözle, bunlar arasındada bu cür dava-dalaşalar hələ çox baş verəcəkdir.

"Həftə içi" qəzetinin baş redaktoru Sevinc Seyidova: "Söyüş kampaniyası"nın üzvlərinin bir-birlərinə qarşı ittihamlar səsləndirmələri

gözləniləndir "

- Azerbaycanda bütün sahələr üz-rə, son bir ilde, həyata keçirilən dərin islahatlar ölkəmizin demokratik, iqtisadi və sosial sahədə inkişafına yeni tə-kan verib. İster məhkəmə-hüquq sahə-sinde, isterse də vətəndaşların sosial rifah halının yüksəldilməsi üzrə atılan addımlar Azərbaycana qarşı beynə-xalq səviyyədə esassız ittihamların çərçivəsini də daraldıb. Azərbaycanı hansısa məsələ ilə bağlı yersiz təqib hədəfinə çevirmək isteyən xaricdəki qüvvələrin elində heç bir tutarlı bəhanə qalmayıb. Belə olan halda isə, məhz həmin qüvvələrin maliyyə dəstəyi ilə öz ölkəsinə qarşı çirkin oyun aparan bəzi "soydaşlarımız" ciddi narahatlıq hissi keçirirlər. Çünkü ölkəmizin sürətli inkişafı, beynə-xalq nüfuzunun artması, bu şəxslərin ictimai fikrə onsuz da, minimum təsir imkanlarını sıfırda endirilmiş olur. Belə olan halda isə, bu kate-qoriyadan insanlara maliyyə dəstəyi verən donorları onların pullarını kes-mək və ya tamamilə azaltmaqla hədə-leylərlər. "Gəlir qaynağı"nın zəifləməsi fonunda xaricdəki "söyüş kampaniyası"nın üzvlərinin bir-birlərinə qarşı ittihamlar səsləndirmələri, bu qarışdırmanın açıq müstəviyə keçməsi tamamilə normal qarşılınlıdır. Onlardan hər biri bu vəsaitin, məhz özünə yönəldilməsinə çalışır.

Azərbaycan Gənc Alim, Aspirant və Magistrler

Cəmiyyətinin sədri, fəlsəfə doktoru İlqar Orucov:

"Onlardan istifadə edib, kənara tullayacaqlar "

- Xaricdəki "söyüş qrup"ları-nın son dövrərdə bir-birlərin ittiham etmələri, bir-birini müyyəyen qruplara işləmək-də suçlamaları ilk hadisə deyil, bu

kimi qruplar arasında biz, bir qədər bundan önce də, bu kimi ittihamları görmüşdük. Hətta onlar bunu video-görüntülərə yayılmışdır. Biz bilirik ki, bu qruplar anti-Azərbaycan qüvvələrin əlinde istifadə olunan şəxslərdir. Çünkü dövlətinə, xalqına ve milletine qarşı bu cür əqidə nümayiş etdirən şəxslər, əslində, mənəvi dəyərlərdən, bütövlük-də, mənəviyyatdan uzaq insanlardır. Bunlar üçün bu mənəviyyatsızlar tayfa-sını birləşdirən dəyərlər yoxdur. De-mək olar ki, bunlar üçün yalnız və yalnız, nəyin bahasına olursa-olsun, pul qazanmaq əsas amildir. Bunların heç intellektual potensialları və savadları da yoxdur. Sadəcə olaraq, bunlar Azərbaycana qarşı müyyəyen siyasi qüvvələrin və qrupların əlinde alet kimi istifadə olunurlar. Artıq onların bir qrupu istifadə olunub və bu gün, artıq onlardan istifadə etmirlər. Yəni başqa adamlara daha çox maddi yardım edirlər və bu da, onlar arasında ciddi konfliktərə ge-tirib çıxarır. Bu insanlar, əslində, bir vaxt hiss edəcəklər ki, onlar heç kime lazımdır. Onları bu gün maliyyə-leşdirən qüvvələr də az sonra onları kənara tullayacaqlar. İstifadə olunan-dan sonra onlar üçün artıq çıxış yolu qalmayacaq. Əslində, Azərbaycana qarşı ən iyrənc metodlarla mübarizə aparan bu insanları gələcəklə bağlı heç bir yaxşı nələrsə gözləmir. Vətəni-ne, dövlətinə qarşı bu cür düşmən mövqədə olmaq, əslində, onların acı aqibe-tinin çox da uzaqda olmadığını hamı görəcək. Neca ki, Azərbaycan xalqı, birmənali olaraq, onları rədd edir və xə-yanətləri ilə Azərbaycan dövlətinə doğru istiqamətlənən yollarını ebədi olaraq kəsiblər. Bir sözlə, söyüş söyən o man-qurtlar ki, var artıq başa düşürlər ki, az sonra heç kime lazımlı olmayacaqlar və onları istifadə edib kənara tullayacaqlar. Onlar nəyi itiriblər? Onlar insan üçün ən vacib olan dəyərlərini itiriblər. Onlar dövlətə, Azərbaycana qarşı xəya-nət yolu tutublar və artıq Azərbaycanda bu insanlara yer yoxdur.

GÜLYANƏ

İmadəddin Nəsimi: Sənət və təriqət bütövlüyünün fəlsəfi poeziya zirvəsi

AMEA-nın akademik Z.Bün-yadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunda görkəmli Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinə həsr olunan növbəti seminar keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə institutun direktoru, akademik Gövhər Baxşəliyev açaraq, Prezident İlham Əliyevin "Böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" 15 noyabr 2018-ci il tarixli və Azərbaycan Respublikasında 2019-cu ilin "Nəsimi il" elan edilməsi haqqında 11 yanvar 2019-cu il tarixli sərəncamlar imzalandığını xatırladıb. Akademik sözügedən sərəncamlardan irəli gələrək rehbərlik etdiyi müəssisədə "Nəsimi qrupu"nun yaradıldığını və xüsusi Tədbirlər Planının hazırlandığını bildirib.

Tədbirdə AMEA Rəyasət Heyətinin elmi katibi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sərxan Xavərinin "İmadəddin Nəsimi: Sənət və təriqət bütövlüyünün fəlsəfi poeziya zirvəsi" möv-zusunda məruzəsi dinlənilib. O, çıxışında bildirib ki, XIV əsr türkdilli Azərbaycan ədəbiyyatının en görkəmli nümayəndəsi İmadəddin Nəsiminin yaradıcılığında təsəvvüf ideyaları bütöv bir konsepsiya təşkil edir. Digər klassik şairlərimiz-dən, fərqli olaraq, Nəsiminin, bilavasitə fəlsəfi təlim zəmi-ninda yetişdiyini deyən S.Xavəri qeyd edib ki, edibin şeirlə-rindəki fəlsəfi ideyaların əsasında hürufilik dayanır: "Nəsimi poeziyası orta əsrlərin məfkure məhdudiyyətinə qarşı yönəlmiş fikrin əsyanıdır. İstər ayrılıqda Azərbaycan, istərsə də, bütövlükdə, ümumTürk bədii fikri tarixində şair və ictimai mühit konflikti az-az hallarda bu qədər kəskin karakter alır. Şərqdə, o cümlədən, Azərbaycanda Nəsimidən əvvəl və sonra yaşayıb-yaratmış bütün şairlər "gərdən", "fələk", "dövr", "dünya" və s. ifadələr altında ictimai mühitə qarşı eti-rəz edirdilər". S.Xavərinin sözlərinə görə, Nəsiminin varlığı dərkətmə modelinin təməlində haqq (Allah), cahan, insan, söz anlayışları dayanır. O, həmçinin, Nəsimi poeziyasında insan obrazının orta əsrlər poetik fikir tarixində en yüksək zirvəyə qalxdığını söyləyib.

Məruzə dinləndildikdən sonra mövzu etrafında çıxışlar olub və fikir mübadiləsi aparılıb.

ZÜMRÜD

Türkiyə bu il 2,8 milyard kubmetrdən çox Azərbaycan təbii qazı alıb

Apreldə Türkiyə Azərbaycandan 724 milyon kubmetr təbii qaz idxlə edib. Bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. Bildirilir ki, aprelədə Türkiyənin Azərbaycandan idxlə etdiyi qazın hecmi martla müqayisədə 133 milyon kubmetr artıb. Azərbaycan aprelədə Türkiyənin ən çox qaz idxlə etdiyi ölkələr sırasında Rusiyadan (1,4 miliard kubmetr) sonra ikinci olub. Yanvarda Türkiyə Azərbaycandan 808 milyon kubmetr, fevralda 683 milyon kubmetr, martda 591 milyon kubmetr, aprelədə isə 724 milyon kubmetr təbii qaz idxlə edib. Ümumilikdə 4 ayda qardaş ölkənin Azərbaycandan qaz idxlə 2 milyard 806 milyon kubmetr təşkil edib. Qeyd edək ki, keçən il Türkiyə Azərbaycandan 7 miliard 527 milyon kubmetr təbii qaz idxlə etmişdi.

Müdafia Nazirliyi müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyənlərə müraciət edib

Azerbaijan Ordusunda artıq həqiqi hərbi xidmətə könüllü daxil olmaq arzusunda olan, ən azı ümumi təhsilli, qanunla müəyyənlenədirilmiş müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurma, 28 yaşın nadək hərbi vəzifelərə avqustun 1-dən 20-dək müvafiq sənədlərlə bir-birlərin, qoşun növlərinin və hərbi hissələrin qərargahlarında fəaliyyət göstərən qəbul komissiyalarına müraciət edə bilərlər.

Müdafia Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, "Müddətdən artıq həqiqi hə-

bi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlanığı kursu"na qəbul olunmaq üçün müraciət etmiş vətəndaşlar qəbul komissiyaları tərəfindən hərbi xidmətə yararlılıq dərcəcələrinin müyyənen edilməsi məqsədi ilə nazirliyin tibb müəssisələrinə göndərilir. Hərbi Həkim Komissiyalarının qərarına əsasən hərbi xidmətə yararlı hesab edilmiş şəxslər qəbul imtahanlarına buraxılırlar. Fiziki

hazırlığı, ümumi bilik səviyyəsi, düşüncə qabiliyyəti, peşə maraqları, ənisiyyət qurmaq, liderlik və qərar qəbuletme bacarıqları, həmçinin fərdi-psixoloji və digər keyfiyyətlərinin öyrənilməsi məqsədi-lə keçirilən imtahanları müvəffəqiyətə vermiş namizədlər kursa qəbul edilirlər.

Kursu müvəffəqiyyətlə başa vuran şəxslər üç il müddətinə

bağlaşma imzalanacaq və onlar ix-tisaslarına uyğun müvafiq vəzifə-lərə təyin olunacaq.

Namizədlər qəbul komissiyalara-ma müraciət edərək kursa qəbul olunmaq barede ərizə, tərcüməyi-hal və digər sənədlərini (sənədlərin siyahısını Müdafia Nazirliyinin saytından əldə etmək mümkündür) təqdim etməlidirlər. Müraciətlər avqustun 1-dən 20-dək hər gün

(bazar günləri istisna olmaqla) saat 09.00-dan 18.00-dək birləşkərin, qoşun növlərinin və hərbi hissələrin qərargahlarında fəaliyyət gös-tərən müvafiq komissiyalarda qəbul olunur. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətdən "Hərbi xidmətke-ja haqqında" Əsasnamənin 156-ci maddəsinin "e" bəndinə (xidməti uyğunluğla görə) müvafiq olaraq, ehtiyata buraxılmış hərbi qul-luqçuların və məhkumluğunuñ ödənilməsindən asılı olmayaraq məhkum edilmiş hərbi vəzifələrin kursa qəbul üçün müraciət etmə-ləri xahiş olunur.

Təsdiq edilmişdir:

**“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Ümumi Yiğincağının
29 may 2019-cu il tarixli qərarı ilə**

**“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin
2018-ci il üzrə
İllik Hesabatı**

“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin	
- Direktoru	Roman Alloyarov
- Baş mühasib vəzifəsini icra edən şəxs	Fazil Cabbarov
Bakı	29 may 2019-cu il

“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Emitent”) bu hesabatı Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin № 10q, 03 fevral 2016-ci il tarixdə qəbul etdiyi “Emitentin idarəetmə hesabatlarına dair tələblər haqqında” Qaydalarına uyğun tərtib edilmişdir.

1. Emitentin tam adı: “OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti;

Emitentin qisaldılmış adı: “OMNI” QSC;

Emitentin vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi: 1700160671

Emitentin dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi: 05.11.2003, 1700160671.

2. Emitentin hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Böyük Qala küçəsi 37;

Emitentin olduğu yer: Bric Plaza, Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 24.

3. Emitentin dövlət qeydiyyatına alınması tarixindən sonra Emitentin adında ve təşkilati-hüquqi formasında heç bir dəyişiklik olmamışdır. Emitent digər hüquqi şəxsin bölünməsi və ya tərkibində ayrılması şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaranmamışdır. Emitent hüquqi şəxslərin birləşməsi şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaranmamışdır.

4. Emitentin 2018-ci il ərzində filial və nümayəndəlikləri yaradılmamış və ya ləğv edilmişdir.

5. Emitentin 2018-ci il ərzində hər hansı törəmə cəmiyyəti yaradılmamış və ya ləğv edilmişdir.

6. Emitent heç bir şirkətlər qrupuna daxil deyildir.

7. Emitent aşağıdakı fəaliyyət istiqamətləri ilə məşğul olur:

7.1. Hüquq xidmetlərinin göstərilməsi.

8. Emitent lisensiya üzrə hər hansı bir fəaliyyətə məşğul olmur.

9. Emitent tərəfindən təklif edilən xidmetlər aşağıdakılardan ibarətdir:

9.1. Şirkətlərin təsis edilməsi və dövlət qeydiyyatına alınması;

9.2. Mülki mehkəmə icraatında iddiaçı və ya cavabdehin maraqlarının müdafiəsi;

9.3. Müxtəlif sahələr üzrə müqavilələrin tərtib olunması, bağlanması, icrası, müqaviləyə dəyişikliklər edilməsi və müqaviləyə xitam verilmesi ilə bağlı mübahisələrin tənzimlənməsi;

9.4. Azərbaycan Respublikasının mülki, vergi, əmək, bank, rəqabət, anti-inhisar və digər qanunvericilik sahələrinə dair məsləhətlərin verilməsi.

10. Emitentin işçilərinin sayı 6 (altı) nəfərdir. Hesabat dövrü ərzində işçilərin sayında mühüm dəyişiklik olmamışdır.

11. Emitentin idarəetmə orqanları aşağıdakılardan ibarətdir:

11.1. Cəmiyyətin təkbaşçı direktoru: Alloyarov Roman Valentinoviç

12. Emitentin fiziki şəxs olan səhmdarlarının sayı beşdir. Emitentin hüquqi şəxs olan səhmdarı yoxdur.

13. Emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq həcmidə səsli səhmlərə (paylara) malik olan şəxslər üzrə məlumatlar aşağıdakı cədvəldə göstərilib:

Səhmdarın Soyadı, Adı və Atasının adı	Qiymətli Kağızların Növü	Səhmdara Məxsus Olan Qiymətli Kağızların Sayı	Səhmlərin Nizamnamə Kapitalında Faiz Nisbəti
Alloyarov Roman Valentinoviç	adi adlı sənədsiz səhm	19 (on doqquz)	19% (on doqquz faiz)
Bayramova Aygün Hüseyin qızı	adi adlı sənədsiz səhm	30 (otuz)	30% (otuz faiz)
Məmmədov Riad Eldəniz oğlu	adi adlı sənədsiz səhm	10 (on)	10% (on faiz)
Zərgərli İsmayıllı Fikrət oğlu	adi adlı sənədsiz səhm	30 (otuz)	30% (otuz faiz)
Vəzirova Xatun Rzaquliyevna	adi adlı sənədsiz səhm	11 (on bir)	11% (on bir faiz)

14. Emitentin səhmdarlarının 2018-ci il ərzində keçirilmiş yiğincaqları haqqında məlumat:

14.1. 2018-ci il ərzində Emitentin səhmdarlarının bir ümumi yiğincağı keçirilmişdir:

14.1.1. Emitentin səhmdarlarının yeganə ümumi yiğincağı 10 may 2018-ci il tarixdə Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 24 ünvanında keçirilmiş və yiğincaqdə aşağıdakı qərarlar qəbul edilmişdir:

(i) Emitentin illik hesabatının, mühasibat balansının və mənfaət və zərər hesablarının təsdiqi haqqında qərar;

(ii) Emitentin dividendlərinin ödənilməməsi haqqında qərar.

15. Emitentin dövriyyədə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışları haqqında məlumat:

15.1. Emitentin adı adlı səhmi (bundan sonra “Səhmlər”) dövriyyədədir;

15.2. Səhmlərin dövlət qeydiyyat nömrəsi və dövlət qeydiyyat tarixi:

1010500K, 21 noyabr 2003-cü il;

15.3. Səhmlərin miqdarı və nominal dəyəri: 100 (yüz) ədəd, hər bir səhmin dəyəri 20 (iyirmi) manat;

15.4. Səhmlərin məcmu nominal dəyəri: 2000 (iki min) manat;

15.5. 2018-ci il ərzində Emitent tərəfindən Səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər haqqında məlumat: dividendlər ödənilməmişdir;

15.6. Yuxarıda qeyd edilən Səhmlər istisna olmaqla, Emitent tərəfindən səhm və ya istiqraz emissiyası həyata keçirilməmişdir;

15.7. Emitentin Səhmlərinin yerləşdirildiyi və ya tədavüldə olduğu fond birjasının adı və olduğu yer haqqında məlumat: “Bakı Fond Birjasi” QSC, Bakı, Xətai rayonu, Babek pr, Ə.Quliyev 11/31, Babek Plaza 9-cu və 10-cu mərtəbələr, AZ 1025.

16. Hesabat dövrü ərzində Emitent tərəfindən xüsusi ehəmiyyətli əqdlər bağlanmamışdır.

17. Hesabat dövrü ərzində Emitent tərəfindən aidiyəti şəxslərlə əqdlər bağlanmamışdır.

18. Ümumi yiğincaq 2018-ci il üzrə illik hesabatı 29 may 2019-cu il tarixdə təsdiq etmişdir.

19. 2018-ci il üzrə illik hesabat “Səs” qəzetində dərc ediləcəkdir.

**“OMNI” QSC
MÜHASİBAT BALANSI**

31 dekabr 2018-ci il tarixinə

Bölümün,maddənin №-si	2018	2017
AKTİVLƏR		
1 Uzunmüddətli aktivlər		
10 Qeyri-maddi aktivlər		
11 Torpaq, tikili və avadanlıqlar	165 356,29	128 660,20
12 Daşınmaz əmlaka investisiyalar		
13 Bioloji aktivlər		
14 Təbii sərvətlər		
15 İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar		
16 Taxiro salınmış vergi aktivləri		
17 Uzunmüddətli debitör borcları		
18 Saır uzunmüddətli maliyyə aktivləri		
19 Saır uzunmüddətli aktivlər		
CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	165 356,29	128 660,20
2 Qısamüddətli aktivlər		
20 Ehtiyatlar		
21 Qısamüddətli debitör borcları	566 850,91	691 595,65
22 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2 652 730,68	1 728 784,27
23 Saır qısamüddətli maliyyə aktivləri	0,00	0,27
24 Saır qısamüddətli aktivlər		
CƏMI QISAMÜDDƏTЛИ AKTİVLƏR	3 219 581,59	2 420 380,19
CƏMI AKTİVLƏR	3 384 937,88	2 549 040,39
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		
3 Kapital		
30 Ödənilməmiş nominal (nizamnamə) kapital	2 000,00	2 000,00
31 Emissiya gəliri		
32 Gəri alınmış kapital(səhmlər)		
33 Kapital ehtiyatları		
34 Bölgündürməmiş mənfaət(ödənilməmiş zərər)	1 631 659,59	1 417 813,12
CƏMI KAPİTAL	1 633 659,59	1 419 813,12
4 Uzunmüddətli öhdəliklər		
40 Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
41 Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
42 Taxiro salınmış vergi öhdəlikləri		
43 Uzunmüddətli kreditör borcları		
44 Saır uzunmüddətli öhdəliklər		
CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	0,00	0,00
5 Qısamüddətli öhdəliklər		
50 Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
51 Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
52 Vergi və saır məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	60 499,00	92 397,19
53 Qısamüddətli kreditör borcları	1 143 383,49	383 468,49
54 Saır qısamüddətli öhdəliklər	547 395,80	653 361,59
CƏMI QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	1 751 278,29	1 129 227,27
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	1 751 278,29	1 129 227,27
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	3 384 937,88	2 549 040,39

Direktor:

Alloyarov Roman

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü həllolunma ərəfəsindədir

İlham Əliyev : “Gün gələcək ki, bizim bayraqımız Şuşada da qaldırılacaq”

Bu, bir faktdır ki, Azərbaycan xalqı 200 il ərzində məkrili və qəddar düşmən olan ermənilərdən xainlik və satqınlıq görüb. Bu ərazilərdə bir sira dövlətlərin maraqlarına uyğun gəldiyi üçün möhkəmlənən ermənilər ərazilərimizə göz dikib, himayədarlarının dəstəyi ilə kütəvi qətlamlar, soyqırımı aktları həyata keçiriblər. Bu siyaset ötən əsrin 90-ci illərindən daha geniş xarakter almağa başlamışdır. Rusiya-nın vassali rolunda çıxış edən Ayaz Mütəllibovun devrilmesi ilə hakimiyyəti zəbt edən AXC- Müsavat cütlüyü səhv, yanlış siyaseti ilə ölkə daxilində ciddi problemlər yaratmaqla yanaşı, cəbhədə Ermənistən tərəfindən torpaqlarımızın işğal edilməsinə rəvac verdilər.

Neticədə Dağılıq Qarabağ bölgəsinin (4,4 min km²) hüdudlarından kəndə yerləşən və onun ərazisindən 4 dəfə böyük olan Kəlbəcər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıllı, Qubadlı və Zəngilan rayonları Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildi. Bütün bu ərazilər ermənilər tərəfindən etnik təmizləməyə məruz qalmışdır. Belə ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərdən 1 milyondan çox əhalisi öz torpağında qaçın vəziyyətinə düşdü. İşğal nəticəsində 900-e yaxın yaşayış məntəqəsi dağidlı, talan edilmiş və yandırılmışdır. Hazırda Azərbaycan ərazisinin 20 %-dən çox (17 min km²) hissəsi Ermənistən silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. 1988-1993-cü illərdə Ermənistən hərbi təcavüzü nəticəsində, 20 000 nəfer azərbaycanlı helak olmuş, 100 000 nəfərdən çoxu yaralanmış, 50000 nəfer isə müxtəlif dərəcəli xəsaret alaraq elil olmuşdur. Münəqişə dövründə 4853 nəfer itkin düşmüş, onlardan 1357 nəfəri esirlikdən azad edilmiş, 783 nəfəri isə hələ də Ermənistəndə esirlikdədir. Beynəlxalq Qırımı Xaç Komitəsinin məlumatına görə, 439 nəfər esirlikdə ölmüşdür.

Horadızın azad edilməsindən Lələtəpəyə gedən yol

Erməni terrorçularının Azərbaycanın ərazilərini işğal edib, insanları qəddarcasına məhv etmələrinin qarşısı yalnız Ümum-milli Liderimiz Heydər Əliyevin xalqımızın çağırışı ilə hakimiyyətə gəlmişindən sonra alındı. Azərbaycan Ordusu Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında 1994-cü il yanvarın 5-də ve 6-na keçən gecə keçirdiyi uğurlu əməliyyatla, Horadız qəsəbəsi də daxil olmaqla, Füzuli rayonunun 21, Cəbrayıllı rayonunun isə 1 yaşayış məntəqəsini erməni işğalçılarından azad edib. Horadız əməliyyati 1993-cü ilin dekabrından başlayıb, 1994-cü ilin 6 yanvar tarixinə kimi davam edib. O zaman Azərbaycan Milli Ordusu Horadız işğaldən azad edərək, qəsəbədə asılmış erməni bayrağını ayaqlar altına atdı. Ağır faciələrə, məşəqqətlərə düber olacağının anlayan ermənilər himayədarlarını vəsítəciminin rolunda meydana çıxarmaqla, 1994-cü ilin mayın 12-də cəbhədə atəşkəsə nail olundu. Atəşkəsin elan olunması münəqişənin həlli demək deyildi, sadəcə olaraq, tərəflər hərbi əməliyyatları dayandırmaqla, Beynəlxalq Təşkilatlara, xüsusile də, münəqişə ilə birbaşa məşğul olan ATƏT-in Minsk Qrupuna münəqişənin tənzimlənməsi ilə bağlı operativ işləməsinə şərait yaratmış ol-

dular. Münəqişənin danışıqlar yolu ilə nizamlanması təşəbbüsünə başladıqdan keçən dövrde Ermənistən təcavüzkar eməllerindən əl çəkməməsine baxmayaraq, ATƏT danışıqlar prosesini gücləndirməyə səy göstərirdi. 1994-cü ilin 6 dekabr tarixində keçirilən ATƏT-in Budapeşt sammitinə, əsasən, Minsk konfransı həmsədrlerinin institutu (əvvəlcə Rusiya və Finlandiya, 1997-ci ildən isə Fransa, Rusiya və ABŞ) yaradıldı. Cəbhədə atəşkəsə nail olduqdan sonra Azərbaycanda, bütün sahələrdə olduğunu kimi, həm də ordu quruculuğunda geniş və hərtərəflı işlər görülməyə başlanıldı.

Beynəlxalq aləm erməni yalanlarının iç üzünü daha aydın görür və tanır

Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münəqişəsinin həlli istiqamətində Azərbaycanın apardığı siyaset ardıcılı və dəyişməzdır. Görülən işlər və həyata keçirilən Beynəlxalq siyaset nəticəsində, son illərdə Ermənistən təcavüzkar siması Beynəlxalq aləmdə ifşa olunmaqdə davam edir. İndi Beynəlxalq aləm erməni yalanlarının iç üzünü daha aydın görür və tanır. Ermənistən iç üzünün tanınması bu ölkənin hərbi xuntasının həm də ifşası deməkdir. Avropa Parlamenti və NATO-nun Zirvə toplantılarında qəbul olunan qərarlarda, birmənalı şəkildə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü dəsteklənilər və işğala son qoyulması bildirilir. NATO-nun 1994-cü il Brüsselde, 2006-cı ildə Riqada, 2008-ci ildə Buxarestdə, 2009-u ildə Strasburq və Dehlidə keçirilən Zirvə toplantılarında olduğu kimi, 2010-cu il noyabrın 19-20-də Lissabonda keçirilən Zirvə toplantılarında qəbul edilən Yekun Beyannamənin 35-ci maddəsində də NATO Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və suverenliyi tanıldığı bir daha təsdiq etməklə yanaşı, sənəddə Alyansın Cənubi Qafqaz və Moldovada münəqişələrin hələ də davam etməsindən narahat olduğu bildirilir və bütün tərəfləri bu məsələlərdə konstruktivlik, eləcə də siyasi iradə nümayiş etdirərək, bu münəqişələri sülh yolu ilə həll etməyə, hazırda gedən danışıqlara hörmətlə yanaşmaqla, bütün tərəflərdən regional sabitliyi və təhlükəsizliyi poza bileyək addımlardan çekinməyə çağırılır. Azərbaycanın 2012-2013-cü illər üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi və ardıcılı olaraq, ölkəmizdə qlobal miqyaslı idman və mədənəy-

yət tədbirlərinin keçirilməsi Azərbaycanın dünyada yerinin və rolunun möhkəmlənməsinə təkan olmaqla, Dağılıq Qarabağın Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çerçivesində həll olunmasına imkanlar yaradıb. Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov "Nezavisiyə qazeta"da dərc olunan məqaləsində qeyd edib ki, Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrası yolu ilə respublikanın suverenliyi və sərhədləri beynəlxalq səviyyədə tanınsın: "Bu, Dağılıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmalarının dinc və təhlükəsizlik mövcudluğunu təmin etməyə imkan verəcək. Sülh, çəçəklənmə və əməkdaşlıq şəraitində her iki icma bölgənin cari və gələcək məsələlərini birgə həll edə biləcək və bu, Ermənistənla Azərbaycan arasında məhrəban qonşuluq münasibətlərinin, eləcə də regionda sülhün və təhlükəsizliyin bərəqərə olunması üçün əsas verəcək". E.Məmmədyarov əlavə edib ki, münəqişənin tez bir zamanda həlli üçün ciddi işlər görürləcək və bununla da, danışıqların imitasiyasına yox, real danışıqlar prosesinə start veriləcək.

Qələbə xəbəri uzaqda deyil

Təbii ki, Ermənistən sülh yolu ilə Dağılıq Qarabağ münəqişəsinin hellində ortaq mövqeyə gəlməsə, o zaman sözü Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə dönyanın ən güclü ordularından olan Azərbaycan Ordusu deyəcək. Necə ki, ordumuz 2016-cı ilin aprel döyüslərində Ermənistən ordusunu məhv etməklə Lələ Təpədə üç rəngli bayraqımızın dalğalanmasını təmin etməklə, hərb tarixinə qələbə zəferini yazdı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev aprel döyüslərinə xüsusi önem verərək, onu şanlı tariximiz adlandırmışdır: "Aprel döyüsləri bizim böyük hərbi qəlebəmizdir. Uzun illər Ermənistən öz ordusu haqqında miflər yaradırdı, uydurmalar irəli sürürdü ki, guya bunların yenilməz ordusu var. Aprel döyüsləri göstərdi ki, kimin ordusu yenilməzdir".

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev onu da bildirib: "Məhz aprel döyüslərindən sonra Ermənistən müdafə naziri başda olmaqla, bir çox yüksək vəzifəli hərbiçilər öz vəzifələrindən kənarlaşdırıldı. Bu, aprel döyüslərinin nəticəsi idi. Bizim esgərlərimiz və zabitlərimiz qəhrəmanlıq göstərdilər. Biz şəhidlər de verdik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət elesin. Ancaq torpağımızı qoruduq, torpaq-

larımızın bir hissəsini işgalçılardan azad etdik. Aprel döyüsləri hərbi kitablara salınmalıdır. Azərbaycan Ordusu hem hərbi peşəkarlıq, hem qəhrəmanlıq göstərmişdir".

Aprel döyüsləri, ilk növbədə, Ermənistən dövlətinin, cəmiyyətin sarıldığını və onlara ağır zərər vurdur. Ermənistənda yalandan formalaşdırılmış "meğlubedilməz ordu" mifini heç döndərdi. Düz, dörd günün içinde, işgalçılardan xaricdəki havadarlarının ayaqlarına düşdülər ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin zəfer yürüşünün qarşısı alınsın. Yenidən atəşkəsə nail olmaq üçün elə de uzağa getməyərək, həmین vaxtlar Serj Sarkisyan rejiminin və separatçı "DQR" rəhbərliyinin xarici ölkələrlə apardıqları danışçıları xatırlamaq kifayət edər. Yeni bütün bunlar, bir dəha sübut etdi ki, "erməni ordusu" əfsanəsi, əslində, sabun köpüyündən başqa bir şey deyilmiş. "Tərəflər "dördgünlük" mühərribə adlandırdığı, 2016-cı ilin 1-4 aprelində baş vermiş hərbi qarşidurmadan düzgün nəticələr çıxarmadı". Bu qənaətə Londondakı LINKS Analitika Mərkəzinin rəhbəri, Dağılıq Qarabağ münəqişəsinin sülh yolu ilə həllini destəkləyən Avropa İttifaqının təşəbbüsü - EPNK Konsorsiumuna daxil olan təşkilatın eksperti Dennis Sammut gəlib. "CommonSpace.eu" saytında dərc edilən məqaləsində müəllif qeyd edir ki, hazırda münəqişə tərəfləri - Azərbaycan və Ermənistən münəqişənin sülh yolu ilə həlli variantına ciddi yanaşmadır. Sammut yazır ki, Ermənistən Dağılıq Qarabağı işğal altında saxlaması uğursuzluqdur. Dünyanın heç bir ölkəsi heç vaxt davam edən erməni işğalına dəstəyini göstərməyib, Azərbaycanın bu itki ilə razılışması ehtimalı isə sıfırı bərabərdir. D.Sammut hesab edir ki, hazırda beynəlxalq ictimaiyyət Dağılıq Qarabağ münəqişəsinin hellinə öz töhfəsini vermelidir: "Bunun Dağılıq Qarabağın geləcək statusu ilə bağlı kreativ ideyanın işlənib-hazırlanması ilə etmək mümkündür. Prosesin sonunda Dağılıq Qarabağın statusu sülh yolu ilə həll olunması məsəlesi dayansa da, lakin bu, ümumi konsepsiyanın işlənib-hazırlanmasını dayandırıbmamalıdır". Növbəti aprel döyüsləri təkrarlanısa, bu, Ermənistən, bir dövlət olaraq, mövcudluğunun sonu ola bilər. Çünkü mühərribə başlayacağı təqdirdə, Azərbaycan Ordusu tam hərbi üstünlüye malikdir. Bu üstünlük tek hərbi texnika ilə tamamlanır. Artilleriya və raket sistemlərinin de müasirliyi və sayı ölkəmizin xeyrinədir. Bunu erməni siyasetçiləri deyil, eləcə də onların havadarları olan xarici erməni təşkilatları və siyasetçiləri də təsdiqləyir və açıqlamalarında bunu etiraf edirlər. Bu baxımdan demək olar ki, işğal altında olan ərazilərimizin azad edilməsi günü uzaqda deyil. Qətiyyətli və inamlı olmayı bize Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev öyrədib. Bu əminliyi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Cocuq Mərcanlıda söylediyi tarixi fikirdə möhkəmləndirir: "Bu gün Lələ Təpədə və işğaldan azad edilmiş digər torpaqlarda Azərbaycan bayraqı dalğalanır. Gün gələcək ki, bizim bayraqımız Şuşada da qaldırılacaq".

RƏFIQƏ KAMALQIZI
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu
22 iyul - Azərbaycan Milli Mətbuatının yaranmasının 144-cü ilədönümü ilə əlaqədar keçirdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinə

Ötən yazılarında AXCP sədri-nin portretini çizarkən, dəfə-lər qeyd etmişəm ki, Əli Kərimlinin burnu qarğanın dimdiyi-nə oxşayır və bunun da səbəbi hə-min burnunun hər yerə müdaxilə et-məsidir. Yəni bu, həqiqətən də, belədir. Kərimlinin burnunun qarğı dimdiyi kimi uzanması, bir sira mə-sələləri önə çıxarırdı və nəticəsi isə uzun zamanlardır ki, qəti tələblər si-rasında idi - Ə.Kərimli həbs olunma-li və qanun qarşısında cavab vermə-lidir. Nəhayət, bu, baş verdi...

Məlum olduğu kimi, bir neçə gün əvvəl Bineqədi rayon məhkəməsinin qərarı ilə AXCP sədri Ə.Kərimli polis tərəfindən saxlanılmışdı. Belə ki, onun sünü surətdə ictimai narazılıq yaratmağa, müqavimət hərəkatı formalasdırmağa və cəmiyyətdə mövcud olan sabitliyi pozmağa cəhd göstərdiyi bildirilir. Eyni zamanda qeyd olunur ki, Ə.Kərimli ictimai asayışı kobud surətdə pozan, qanunların tələblərinə riayət etməyen, polise müqavimət göstərən və digər bu qanunazidd eməller töredən şəxsləre kəsilmiş cərimelərin ödənilməsinə, guya yardım göstərmek məqsədilə, "xeyriyyə marafonu" adı altında müxtəlif çağırışlar irəli sürmüvə və kampaniya təşkil etməyə çalışmışdır. Məhz bu baxımdan, sağlam düşüncəli ictimai rəy AXCP sədrinin həbsini tələb edir. Çünkü onun özü və etrafı ister sosial şəbəkələrdə, istərsə də mitinqlərdə Azərbaycan dövlətinin maraqlarına qarşı çıxışlar edir, bununla da isbatlayındı ki, zamanında "şeytanla da əməkdaşlığı hazırlam" ifadəsini elə-bele demeyib. Əgər bu adam düşmənlərimizle iş birliyinə gedirse, demək, xəyanətkardır. Xə-yanet isə bağışlanılmır!

O da, əbəs deyil ki, ölkənin bir sıra tə-ninmiş siyasetçiləri - ister iqtidar, istərsə də müxalifet düsərgəsindən olsunlar, her biri AXCP sədrinin keçmiş və indiki vəziyyəti ilə bağlı fikir bildirərək, onun nə qədər xaini ünsür olduğunu dile getiriblər.

Aydın Mirzəzadə: “Əli Kərimli açıq təxribata əl atır”

Misal üçün, millet vəkili Aydın Mirzəzadə də AXCP sədri Ə.Kərimli və partiyasının funk-sionerləri və feallarının ictimai asayışı kobud suretdə pozmaq istəyən, qanunların tələblərinə riayət etməyen, polise müqavimət göstərən və digər bu kimi qanunazidd eməller töredən şəxsləre kəsilmiş cərimelərin ödənilməsinə guya yardım göstərmek məqsədilə "xeyriyyə marafonu" adı altında müxtəlif çağırışlar irəli sürmekle bir daha cinayətkar eməllə sahibi olduqlarını nümayiş etdirdiklərini vurğulayıb və qeyd edib ki, bunda əsas məqsəd qanunu pozmuş və bu-na görə də, cəzalandırılmış şəxslər bəraət qazandırmaq, cəmiyyətdə hüquq-mühafizə və məhkəmə sisteminə inamsızlıq formalasdırmaqdır: "Əslində, həmin şəxslər, bilava-

Əli Kərimlinin həbs labüdüyü

Onun kimi digər antimilli ünsürlər barəsində sərt ölçü götürməli və cəmiyyətdən tacrid edilməlidirlər!

sitə Ə.Kərimlinin özünün təlimati əsasında hüquq pozuntuları törediblər, qanunsuz aksiyalar keçirməyə cəhd ediblər, polisin qanuni tələblərini yerinə yetirməkdən imtina edərək, müqavimət göstəriblər və digər bu kimi eməller törediblər. İndi də Ə.Kərimli həkimiyət orqanlarına qarşı kampaniya təşkil edir, bu cəzaların əsəsən olduğunu isbat etməye çalışır. Onun bu fəaliyyətini yalnız sünə şəkildə ictimai narazılıq, müqavimət hərəkatı formalasdırmaq və cəmiyyətdə mövcud olan sabitliyi pozmaq cəhd kimi seviyələndirmək olar. Belə demək mümkündür, Ə.Kərimli, artıq sözən emələ keçərək, açıq təxribatla məşğuldur.

A.Mirzəzadə onu da bildirib ki, bu məsələnin maraqlı tərəfi Ə.Kərimlinin pozucu fəaliyyətinin diqqətdən kənardə qalması, aidiyyəti orqanların buna heç bir reaksiya verməməsidir: "Hüquq- mühafizə orqanları qanunu pozub aksiya keçirən insanı saxlayır və cəzalandırır. Lakin bunun təşkilatçısına qarşı heç bir tədbir görülmür. Artıq Ə.Kərimli və onun kimi açıq təxribatları təşkil edənlər "dur" deməyin vaxtı çatıb və aidiyyəti orqanlar bu təxribatların qarşısını daha təsirli metodlarla almılmalıdır".

Mirmahmud Mirəlioğlu: “Əli Kərimli sosial şəbəkələrin qanani, “təmizi” ola bilər, onun kimi oyunbaz satqını isə yoxdur”

Bu arada, KXCP sədri M.Mirəlioğlunun da AXCP sədri barədə dediklərini xatırlamaq olar. O, hələ bir müddət əvvəl, demişdi ki, Ə.Kərimlinin bu manyak "arzusu" bu dəfə onun başında bərk partlayacaq. Məsələn, bu günlərdə Ə.Kərimlinin mərhum Əbülfəz Elçibeyin ruhu qarşısında həyəszcasına her zamanki kimi yene də sosial şəbəkədə ortaşa düşüb, özünü "qanan" hesab etməsini görərək, bu "əxlaqsızı cavabsız qoya

bilmərəm" deyib cavabını verdi: "Axi sən kimsən ki, ortaşa düşmüsən? Müxalifeti bu gənə salan sən oyunbəzsan. Ölkədə keçirilən bütün siyasi proseslərdə daha çox siyasi oyunbazlıq və siyasi əxlaqsızlıq nümayiş etdirirsən. Azərbaycan siyasetində sən Ə.Kərimli qədər xəyanətkar görməmişən".

KXCP sədri, həmçinin, Ə.Kərimlinin əxlaqsız olduğunu da bildirib: "Mən Ə.Kərimli kimi oyunbazlıq etmirəm, gördüklerimi deyirəm. Siyasetdə siyasi əxlaqsızlıq, özündən böyük hörmətsizlik etməyi, ayaqaltı qazanlılığı, iyrəncliyi, insanlar haqqında çirkin kampaniyalar aparıb ləkələmək kimi işlərin altına imza atan Ə.Kərimlinin bu gün siyasetələmə qalmasının özü qəribedir. İndi de bədbəxtlik ondadır ki, bala Kərimli peyda olub. Bu məxluqlar başdan-ayağa kimi zəlidirlər. Belələri, nəinki cəmiyyətin inkişafına yardımçı ola bilər, əksinə, mümkün qədər cəmiyyətə zərər verməkələr olacaq. AXCP-ni quran, onu ortaya çıxaran və sivil mübarizəsini təşkil edən Əbülfəz Elçibey id. Məhz Əbülfəz bəyin sayəsində partiya partiyallığını qoruyub-saxlamışdı. Amma ona qarşı Ə.Kərimli tərəfindən aparılan kampaniyalar, xüsusən də, iyircə formada təşkil edilən məlumatlar yagmaq mahiyət etibarilə, bu şəxsin hansı ləyaqət və şəxsiyyət sahibi olduğunu ortaya qoyurdu. Onun indiyə qədər "xəyanətkar" adlandırdığı şəxslər, əslində, kifayət qədər aydın fikirli insanlar olublar və xəyanətkarın ən yekəsi ele onun özüdür və bu gün Kərimlinin "siyasi mühacir" tərəmeləri özü kimi əxlaqsızqa qarşı çıxırlar. Belə də olmalı idir".

M.Mirəlioğlu onu da bildirib ki, sözügedən şəxs fərdi keyfiyyətlərinə görə də, siyaset adəmi olmağa layiq deyil: "Fərdi xüsusiyyətlərinə görə, daha çox araşdırışdan missiyasını üzərine götürmüş, xaricdən aldığı pullar sayəsində şəxsi mənafeyini qorumaq üçün yararlanmaq kimi işlərə baş vuran AXCP sədri bu hərəkətləri ile özü barədə mənfi reputasiya yaratmağa səbəb olub. Məhz onun intriqabaklı, hadisələrə obyektiv deyil, qərəzli yanaşma tərzi nümayiş etdirməsi partiyasının məhvini gətirib çıxarmaqdır. Xəyanətkarlığı, çirkin hərəkətləri, şərəmə kampaniyaları aparması səbəbindən, ən sədəqətli dostları belə onu terk edərək, ayrı-ayrı partiyalarda fəaliyyət göstərməyə başladılar. Bir sözə, Ə.Kərimlinin siyasi arenada qalması, mahiyət etibarilə, Azərbaycan cəmiyyətinə zərər verməkən, heç də dividend qazandırırmır. Ona görə ki, bu cəmiyyət tərbiyəsi şübhəli, əxlaqi ziddiyətli olan birini nə qəbul edir, nə də bu cür xəyanətkarları bağışlamağı sevir".

Bir məqamı demek istərdim, əvvələ, kimliyindən asılı olmayaraq, cinayətkar həbs olunmalıdır, bu AXCP sədri yox, hər hansı başqa bir partiya sədri de olsa, memur da olsa, fərq yoxdur. Qanun hər kəs üçün eynidir. Bəli, həmişə demişəm, bu gün də deyirəm: ən böyük cinayətkar Ə.Kərimlidir... Tarixə nəzər yetirək: 2003-cü ildə ibret dərsi çıxarmağa məcbur olduğunuz hadisələr baş verdi. Ə.Kərimli və İ.Qəmər evlərinde oturaraq, qapılarını bayırda qıfilla bağlatdırıb, mürəbbəli çay içirdilər. Bəs bu zaman "Azadlıq" meydandasında nə baş verirdi? Bu iki şəxsin pul verib öyretdiyi, antiazərbaycançı, terrorçu, ermənipərəst insanlar şəhərimizi dağıtmağa cəhd göstərdilər. Dükkanların vitrinlərini, şüşələrini, avtobusların təkerlərini partladıb, şüşələrini sindirdilər, insanları döydülər. Bu adamların hamısı qanunla öz layiqli cəzalarını aldılar. Ə.Kərimli və İ.Qəmər, həqiqətən də, müxalifet "lider"ləri idilərə, nə üçün partiyadaşlarının önündə getmirdilər? Nə üçün partiyadaşları şəhərin küçələrində anarxiya yaradanda, özləri mürəbbəli çay içirdilər? Axi danışanda, tarixdən seviyəsi mübarizə metodlarından danışırlar. "Lider"iniz önungzdə olmalı deyildi? Niye qaçıb gizlənmişdi?

Bəli, her şeyin öz zamanı var, bütün cinayətkarların da qanun qarşısında dayanacağı vaxt var. O zamana az qalıb. Bir gün Ə.Kərimli də qanun qarşısında dayanacaq, bu cəbhəçilərə indi güləməli gəlsə də, ancaq bu, baş verəcək! Sübətlər Və dəlillər öz sözünü deyəcək. 1992-ci ildə 26 yaşlı bir gəncin hanı "xidməti"ne görə dövlət katibi olması, Elçibeyin öldürüləməsindəki "incə" faktlar, həbs edilən müxalifətlərin başı üzərindən qazanılan pullar, "siyasi mühacir" və "siyasi məbus" biznesi vasitəsilə əldə olunan külli miqdarda vəsaitlərin necə əldə olunması araşdırılır Və araşdırılmaqdadır. Ancaq bu, bir real faktordur ki, Ə.Kərimli kimi satqın parazit və əxlaqsızlar ne qədər də Azərbaycan dövlətinin qüdrətlənməsinə, dünyada söz sahibinə çevrilmesine qarşı çıxış etsələr də, elə o şirkəbət bataqlığında eşələnə-eşələnə qalacaqlar. "It hürər, karvan keçər" məsəlinə boş yanaşmaq da olmaz. Ona görə də, Azərbaycan iqtidarı dövlətin, milletin maraqlarını heç sayan, hər kəsi mənəvi terrora məruz qoymağa çalışan Ə.Kərimli və onun kimi antimilli ünsürlər bərəsində sərt ölçü götürməli, cəmiyyətdən tacrid etməlidir və edildi də. Bu, dövlətin, Vətənini sevən hər bir azərbaycanının sifarişi idi və qanun qarşısında cavab verməli olan əsas ənənə Əli Kərimlidir!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

“Nar-in eşitmə məhdudiyyətli insanların üçün peşə təlimləri davam edir

olan və artıq 12 ildir ki, avtomobil ustası çalışan Bəhrəm Hüseynovdur. Onun sözlerine görə, avtomobilin təmiri zamanı bəzən səsleri duymağa ehtiyac olsa da, güclü intuisiya qabiliyyəti ilə işin öhdəsində asanlıqla gəlmək mümkündür.

Qeyd edək ki, "Nar" tərəfindən təşkil edilən "Təlim məktəbi" layihəsinin davam etdirilməsi planlaşdırılır.

işine başlayıb. Motorcu təliminin özelliyi ondan ibarətdir ki, təlimçi 3-cü qrup eşitme məhdudiyyəti olan insanların peşə sahibi olmaqla cəmiyyətə integrasiyası "Nar"-in korporativ so-

cial mesuliyyət (KSM) strategiyanın əsas istiqamətlərindən biridir. "Azerfon" şirkəti ("Nar" ticaret nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətədə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərdən birinə çevrilib. "Nar" ticaret nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irlərinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işgal olunmuş əraziləri istisna olmaqla) əhatə edir və 7500-dən artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiye yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Sevinc Osmanqızı, bəs sən kimlərə işləyirsən?

Yaxud amerikan kəşfiyyatının seks bombasını “partladan” nədir?

Bunların “demokratiyası” artıq olmayacaq ki...? Kim ki, bunların “demokratik” sərsəmləmələrinə aqumentli, faktlara əsaslanan fikir ortaya qoyursa, dərhəl “blok” olunur və susdurulur. Bu gün sosial şəbəkələrdə onun-bunun sıfarişlərini canla-başla həyata keçirib, əvəzində, filan qədər dollar, avro əldə edənlərə, Vətəninin maraqlarını amerikan, ingilis və s. ölkələrin xəfiyyələrinə bir gecəlik yataq eşqinə satanlaradır sözüm. Sözüm, Sevinc Osmanqızınızınadır!

Bir fərd ki, öz ailəsinə, soyadına qarşı xəyanət edirsə, ondan bütün rəzillilikləri, riyakarlıqları və ləyaqətsizlikləri gözləmək mümkündür

Ümumiyyətlə, nəinki milli maraqları, eləcə də vicdanını, mənəviyyatını, ləyaqət və şərəfini, hətta ailə maraqlarını (!) pula satan Sevinc Osmanqızı zaman-zaman Azərbaycan dövləti tərəfindən mənzillə mükafatlandırılan jurnalıstları də çirkin niyyətinin hədəfine çevirir. Nədir onun bu məsələdəki maraqları? Bellidir - bu gün Azərbaycan dövlətinin çörəyini yeyen, Vətəninin suyunu içen hər kəs Sevincə və onun kimi siyasişmiş grant vassallarına heç də xoş olmur. Bilirsinizmi niyə? Ona görə ki, mən, o, digər vətənsever jurnalıstlər, qələm adamları heç vaxt (!) öz peşəsinə, dövlətinə, dövlət başçısına xəyanət etməyib, etməyəcək də! Xəyanət ölümündən betər bir şeydir və bunu, sadəcə, anlamaq lazımdır. Sevinckimiləri üçün isə, xəyanət etmək ən adı bir məsələdir. Bir fərd ki, öz ailəsinə, soyadına qarşı xəyanət edirsə, ondan bütün rəzillilikləri, riyakarlıqları və ləyaqətsizlikləri gözləmək mümkündür.

Bizə bu mükafatı AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ verib və bizlər də bununla fəxr edirik!

Beləliklə, Sevinc Osmanqızının növbəti hədəfi, dövlət tərefindən mükafatlandırılmış jurnalıstlər olsa da, bizim alnımız açıq və üzümüz də ağdır. Yəni bu mükafatı bizlərə nə amerikan kəşfiyyatı, nə ingilis xəfiyyəsi, nə də erməni lobbisinin maraqlarını həyata keçirən müxtəlif anti-Azərbaycan qurumları verib, bize bu mükafatı AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ verib və bizlər də bununla fəxr edirik!

Sevinc Osmanqızı, bəs sən kimlərə işləyirsən?! Bu, artıq bəllidir və işlədiyin, daha doğrusu, qul olduğun, nökerçilik, naiblik etdiyin qurum ve teşkilatlar əlbət bir gün səni də öz zibil yesiklərinə atacaqlar - işlənmiş salfat, tualet kağızı, hətta işlənmiş ... kimi! Buna əməlli-başlı əmin ola bilərsən, qeydərtsiz! Sənin xarici keşfiyyatçılar altında eys-işrətli inləmələrin mütləq və mütləq istəmədiyin nəticəni verəcək və onda da, çox gec olacaq.

Sen hələ də Mayamida 261 min dollarlıq mülküն necə əldə etmeyin barədə, bir kəlmə də olsa, açıqlama verməmisən. Susursan, niye əcəba?

Sevinc Osmanqızı, gəl mənzil alan jurnalist göstər ki, onlar bu gün də tənqidi jurnalıstika sahəsində deyillər!

Məger bu qədərmi alçaq olmalsan ki, adını “jurnalist” qoyub da, jurnalıstlərə dil uzadasan? Mənzil alan jurnalıstlər həyatları boyu yaşayıb-çalışışdırılar, yenə də həmin mənzillərə sahib ola bilməzdilər. Amma bunu dövlət başçısı - JURNALİSTLƏRİN DOSTU etdi! Ona görə yox ki, jurnalist öz sözünü deməsin, yazmasın və s. Əksinə,

daha fəal olsun, ictimaiyyətdə, ölkədə baş verən hadisələrə daha aktiv yanaşın, çatışmayan hər hansı bir məsələni müxtəlif müvafiq qurumların diqqətinə çatdırınsın və problemlərin həlli istiqamətində peşə borcunu vicdanla davam etdirsin. Sevinc Osmanqızı, gəl mənzil alan jurnalıst göstər ki, onlar bu gün də tənqidi jurnalıstika sahəsində deyillər! Göstərə bilməzsən, çünki fə-

qi yoxdur, istər tənqidi jurnalıstika olsun, istərsə də hər hansı bir sahə üzrə fəaliyyət göstərən jurnalıstika olsun - qələm adamı yazıb, yazar və yazacaq da! Sənin bu kimi sərsəm iddiaların, sadəcə, ürək bulandırmaqdandan başqa heç nə deyil.

Ona görə də, bənzər danışdıqların, sosial şəbəkələrdə guya ki, “tənqidi” fikirlər bildirib, əsində, xəfiyyələrin buyruqlarını heyata keçirməyin boş-boş məsələlərdir və kimsənin marağına təsir etmir.

**Rövşən RƏSULOV
P.S. Sevinc Osmanqızı, sən xarici xəfiyyələrin seks-bombası olaraq, sadəcə, “partlayırsan”, hətta “partadılırsan”. Amma bu “partlayışların” səsi burnundan o yana çıxmır. Hərgah, o burnunu artıq kifayət qədər lazımsız yerlərə dürtüsdürmüsən və anla ki, məni, onu, digər jurnalisti sosial şəbəkələrdə bloka salıb, səsimizin çıxmasının qarşısını öz ucuz “demokratik” təfəkkürünə batırmaq istəyirsənsə, buna nail ola bilməzsən - çox zəifsan, işlədilməkdən isə tükənmisən!**

Qeybətli “kişi”lərin qeyrətsizlikləri

Təhmasib Novruzov

Qeybəti qadınlar edər deyirlər. Yəni “tərse”si də budur ki, kişi qeybət elə-məz. Bizim səda peşə adamı, rəhmətlilik Şükür kişi də belə deyərdi. Hələ bir az da irali gedib deyərdi ki, bir kişi qeybət edirsə, ondan qeyrət gözləməyin.

Əvvəl-əvvəl, bir öyrənək görək, axı bu qeybət nə olan seydi ki, onu kişilərə rəva görmürlər? Bizim anladığımıza görə, qeybət də elə səhəbetin bir növüdür. Yəni iki və daha çox adam bir-biri ilə səhəbet edirə, ya baş vermiş bir hadisəni müzakirə edirlər, ya biri digərinə nəsihət verir, ya biri digərinə haçansa, kimdənse eşitdiyi bir hekayəti danışır, ya da... Hə, bax, məsələ bu sonuncu “ya”dadır ki, sadaladıqlarımızın heç biri deyilsə, deməli, qeybət edirlər. Yəni ki, ya olmayan bir şeydən gen-bol danışış üzklərini boşaldırlar, ya da olan bir şeyi şışirdib danışırlar, yəni qarışqanı fil eliyib, soxurlar bir-birinin gözünə. Əgər bunu qadınlar edirə, adı hal kimi qəbul edilir. Çünki qadında “hulqum” olduğunu, nə istəsə danışar və onun danışdıqlarına da əhəmiyyət verilməz. Amma əgər kişi bunu edərsə, kişidən hesab soruşarlar və ağızından çıxan sözlərə görə cavab verməli olar. Bu dediklərim bir az keçmiş zamanlardakı kişilerə aid olsa da, elə indi də əsl kişilər milli mentalitetimiz dəxli olan bu dəyeri qoruyub-saxlayırlar. Amma di gəl, elə “kişi”lər var ki, çox dəyerlərimiz kimi, bu dəyeri də unudublar və qadın kimi qeybət eləməkələr meşğul olmaqdan, sanki zövq alırlar. Bilmirəm bunu işsiz-gücsüz olmaq, ya tüfeysi həyat sürmək-lə əlaqəlendirək, yoxsa qloballaşma siyasetinin bize bəxş elədiyi yeni dəyer kimi! Söz yox, kimlərə yənə ağız büzəcək ki, indiki zamanda belə mental dəyerlər-dən danışış, adamların vaxtını almağa lüzum yoxdur. Amma mən, həm də yəqin ki, mənim kimi çoxları da hesab edirlər ki, biz elə mental dəyerlərimizi unudanuda milli kimliyimizə də kölgə salmağa başlamışıq. Milli mentalitetimiz deyir ki, kişi qeybət eləməz, kimse deyəcəyi varsa, dediyinin arxasında dura bileyəcini emindirse, buyurub üz-üzə sözünü deyir. Xülasə, “Qulp” Mübariz demişkən, keçək mətləbin düz ortasına.

O gün bir az boş vaxtı vardı. Eləmədim tənbəllik, internetə daxil olub, “youtube” portalında gəzisirdim. Birdən gördüm ki, iri şriftlərle bir yazı var: “XALQ BU İQTİARDAN QURTULMALIDIR!” Yanında da bir şəkil veriblər. Şəkildə kimlərini görsəm, yaxşıdı? AXC həkimiyəti zamanında baş nazir, müdafiə naziri, daxili işlər naziri, dövlət katibi, kadr məsələri üzrə dövlət müşaviri və s.və il. a. vəzifələri zəbt etmiş köhnə qurdular. Fikrə getdim ki, görən bunlar deyir ki, bu iqtidardan can qurtaraq? Yene eləmədim tənbəllik, düyməni basdım həmin yazının üstündən. Vallah, billah, yanılmamışdım. Həmin şəkildə gördüklərim beş-on nəfər də özləri kimi “kişi”ləri yiylərlər başına, bu iqtidarin əleyhinə qeybət edirlər ha... Danışdıqlarının hamısı yalan, şər, böhtan, bir də bəzi məmurların xırda-mırda qüsurlarının işiştirdilməsindən ibaret idi. Onların dediklərini təkrarlaşa ehtiyac görmürəm. Onsuz da, cəmiyyət “erمني baharı”ndan ruhlanan bu zatsızların neler danışdıqlarını çox eşidib. Eşidib və doyunca da güüb. Gülməyib, neyəsin? Afrika ölkələrində soyqırımlar keçirən firənglərin türkləri soyqırımda günahlandırmaları, Hindistanı çapıl-talayan ingilislərin rusları müstəmləkə siyasetində təqsirləndirmələri kimi, birçə illik həkimiyətləri dövründə Azərbaycanı diz çökdürən, ölkəni “olum-qalım” dilemməsi ilə üzbeüz qoyan, torpaqlarımızın 20 faizini düşmənə erməgen edən bu gədələr, hansısa məmurnun bir yanlışlığını nece ağız dolusu “müzakirə” edirlərse, onları tanımasan, deyərsən ki, nə xalqsever adamları bunlar! Zavallılar o qədər qeybət elədilər ki, özləri də bilmədən, dönüb başladılar bir-birlərinin paxılarını açmağa. Çünkü artıq iqtidara bütün qaraları yaxmışdır və yaxmağa rəng qalmamışdı. Sonra operator cənab bir-bir bu qeybət ustalarını ekranla lap yaxınlığındırı. Baxıb gördüm ki, kişi cildində olan bu adamların heç birinin xırtdəyinin ortasında şişmanlıq yoxdu. O zaman anladım ki, bunların hulqumları yoxdur. Hulqumu olmayanlara da, yuxarıda demişkən axı, qeybət eləmək günah sayılmır. Vəssalam!

“Nar”dan gənclərə növbəti iş fürsəti

Gənclərə dəstək olmaq və onların uğurlu karyera qurmasına kömək etmək məqsədilə “Nar” son 6 ay ərzində 5-ci əmək yarmarkasında iştirak edib. Bakı Biznes Universitetində keçirilən “Məzun - 2019” buraxılış tədbiri çərçivəsində mobil operator tələbe və məzunlara mövcud vəkant iş yerləri haqqında məlumat verilib. “Karyerada ilk addım” devizi altında keçirilən əmək yarmarkasında mobil operator müşterilər, satış və biznesin təhlili üzrə mütəxəssis vəzifələrinə sənəd qəbulu təşkil edib. Bundan başqa, mobil operator universitetin tələbe və məzunlarına uğurlu karyera barədə məsləhətlər verib. Tələbələr karyera imkanlarını dəyərləndirmək, həmçinin bu şirkətlərin təcrübə proqramlarında iştirak barədə məlumat əldə etmək imkanı qazanıblar.

Qeyd edək ki, gənclərə dəstək və iş imkanlarına çıxışın təmin edilməsi “Nar”的 korporativ sosial məsuliyət (KSM) stratejiyasiñda yer alan istiqamətlərdən biridir. “Nar”的 davamlı olaraq həyata keçirdiyi KSM layihələri haqqında ətraflı məlumatı nar.az saytından əldə etmək olar.

XX əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda erkən evlilik

Bolşeviklərin və solçu feministlərin 20-30-cu illərdə Rusiyada həyata keçirdikləri "seksual inqilab" layihəsinin SSRİ dövlətinə daxil olan Azərbaycan SSR ərazisində reallaşdırılmış mümkin deyildi. Çünkü o dövrdə Azərbaycan ərazisində islam dininin və patriarxal ənənələrin təsiri çox güclü idi. Bolşeviklər, müsəlman əhalinin "seksual inqilab" layihəsinə qarşı sərt müqavimət göstərəcəyindən və nəticədə, Rusyanın müsəlman coğrafiyasında öz geostrateji mövqelərini itirəcəklərindən ehtiyat edirdilər. Buna görə də, müsəlmanların yaşadığı ərazilərdə bu siyasetin başqa bir səviyyədə ehtiyatla həyata keçirilməsi lazımlıydı.

1921-ci ildə Moskvada keçirilen I Ümumrusiya iclasında deyildi ki, "Şərqi milli bölgəsində olan qadınlar arasında təbliğat-təşviqat işləri Şərqi xalqlarının mədəni və coxyonlu iqtisadi inkişaf formalarına uyğun şəkildə aparılmalıdır".

Bolşeviklər və feministlər müsəlman coğrafiyasında, ilk növbədə, islam dininin və patriarxal ənənələrin təsirinin ortadan qaldırılması, qadınların çarşabdan xilas edilməsi, qadın azadlığı ideyəsindən onları ailə-ev işlərindən azad edib, ictimai işlərə cəlb edilməsi istiqamətində fəaliyyət planı hazırladılar. Azərbaycanda və digər müsəlman coğrafiyasında bu işləri idare edən bolşeviklər və feministlər (K.Radka, E.Armant, A.Kollontay, K.Setkin və s.), həmin işləri daha ifrat bir səviyyədə Rusiya, Ukrayna və digər xristian respublikalarında həyata keçirirdilər.

1921-ci ildə Azərbaycan SSR-in ilk Konstitusiyasında bütün sahələrdə qadın və kişilərin bərabərliyi barədə qanun (madde 79) qəbul olundu. Coxarvadlılıq, erkən evlilik, məcburi nikah halları cinayet hesab edildi və qızlar üçün nikah yaşı 16 yaş təyin edildi.

R.Məmmədov yazır: "Əslində, bu qanunların qəbul edilməsi cəmiyyət üçün müsbət hal idi. Azərbaycan ərazisində 1872-ci ildək cahil ruhaniların verdikləri dini fetvaya görə evlilik yaşı qızlar üçün 9, oğlanlar üçün 12 hesab olunurdu. 1872-ci ildən sonra qızlar üçün 13, oğlanlar üçün 15 oldu."

Coxarvadlılıq, erkən evlilik, məcburi nikah hallarından ən çox narazı olanlar da müsəlman qadınları idi. Lakin onlar qorxuduqları üçün bu hallara qarşı açıq etiraz edə bilmirdilər. 1921-ci il Bakı qurultayına qatılan 1188 qadın nümayəndədən 815 nəfəri Bakıdan olan azərbaycanlı qadınları idi. Onların əsas şikayətləri 9-12 yaşında qızların əre verilməsi məsəlesi idi.

Müsəlman ərazilərində sosializm sistemini qurmaq üçün, müsəlman qadınlarını yeni sovet sistemi quruculuğuna cəlb etmək lazımdı. Əksərətində, müsəlman ərazilərində sovet sosialist sisteminin qurulması mümkün olmazdı. Qadınlar patriarxal sistemin çökəməsini istəməsəydi, bolşeviklər öz istəklərinə nail ola bilərdilər. Çünkü ruhanişin və mülkədarların təhrikli ilə kişilər öz ailələrini qorumaq üçün müqavimət göst-

rəcək və bir araya gələrək, sistemin kök salmasına mane olacaqdılar. Lakin belə olmadı.

Qadınların böyük bir qismi sistemin zülümlərinə dözmədilər və xilas yolunu sosializm sisteminin yaranmasında gördülər. Onların sayı az deyildi və tədricən sayıları artırdı. Çünkü artıq qadınlar coxarvadlılıq, erkən evlilik, məcburi nikah, zorakılıq və hüquqsuzluq hallarına tab getirə bilmirdilər. Onların mövcud sisteme qarşı feminist inqilabına qoşulmaları və sosializmin gerçəkləşməsi prosesinə cəlb olunmaları, əslində, qadınları hər cür hüquqlardan məhrum edən cahil ruhani təbəqəsinin günahı idi. Onlar, islam dininin qadınlara verdiyi hüquqları təmin etsəydi, Azərbaycanda və digər müsəlman ərazilərində bolşevizmin qələbesi mümkün olmazdı. Bolşeviklər, patriarxal cəmiyyətlərin zeif nöqtəsinin, məhz qadın məsəlesi olduğunu anladıqları üçün, feminizm strategiyası ilə onlara həcüm etdi.

20-30-cu illərdə postsoviet məkanında, hemçinin, Azərbaycan ərazisində feodalizmdən sosializm sisteme keçidə bağlı baş verən fundamental dəyişikliklər, şüurları və heyat tərzlərini sürətlə dəyişməyə vadar edən çox ağır proseslər idi. Bunu, boşanma səviyyəsinin ən yüksək olduğu 1935-1943-cü illərin statistikası da təsdiq edir. Biz, bu illərdən əvvəlki statistikaya malik olmadığımız üçün, 1935-1943 illərin statistikasına əsaslanırıq. Lakin əvvəlki illərdən bu proseslərin başladığını və 30-30-cu illərdə yüksək həddə çatdığını söyləye bilərik.

Öz acınacaqlı durumundan nərəzi olan qadınlar Azərbaycanın müxtəlif yerlərində yaradılan qadın klublarına siyinir və orada bir araya gəlirlər. Bu klublar, onların dərdlərinin müzakirə olunduğu, çıxış yollarının göstərildiyi, hüquqlar uğrunda siyasi mübarizə yollarının başlığı ictimai-siyasi mərkəzler olmaqla yanaşı, qadınların sosial-iqtisadi müstəqilliyyinə şərait yaranan müxtəlif sənətlərin (toxuculuq, xalçaçılıq, el işi, tətbiqi sənət) və yazıb-oxumağın öyrədildiyi, kitabxaların və dərnəklərin olduğu (dram, xor, balet), artel və emalatxanaların fealiyyət göstərdiyi mərkəzlər idi."

Qadın mərkəzləri, qadınların həyatında ailə ilə cəmiyyət arasında körpü rolunu oynayırlar. Yeni cəmiyyətə açılmaq istəyən qadınlar qadın klublarına gəlir və burada əldə etdikləri biliq və dəstək vasitəsilə cəmiyyətin həyatına yönərlər. Hətta bu klublar uşaqlara təlim-tərbiyə və rən ilk bağça funksiyası da daşıyırlar. Yeni yeni cəmiyyət modeli bu klublarda formalşardı. Bu klubların daşıdığı coxşaxəli funksiyalar tədricən onlardan ayrırla, müstəqil fealiyyət göstərməyə başladılar. 1924-cü ildə Bakıda gələn Klara Setkin bu klublarla tanış olduqdan sonra, onları Şərqi qadınlarının inqilabi iradəsinin dayaq nöqtələri adlandırdı.

Klara Setkin bu qadınlara müraciətə yazdı: "Biz sizinle birlikdə hiss edirik. Sizin mübarizəniz nece ağırdır və sizə nece böyük qurbanlar vermək lazımdır. Ancaq biz görürük ki, sizin azadlıq və iradəniz, sizin bəşəriyyətin azad və mədəni nümayəndələrinə tərbiyə etmək cəhdiniz bütün düşmən səylərində güclüdür. Biz inanırıq ki, siz qalib gələcəksiniz".

Qadınların istehsalalı və cəmiyyətin həyatına qatılmalarını təmin etmek üçün, usaq bağçaları və məişət xidmətlərinin sayı artırıldı. Bakıda 1927-ci ildə 21 bağçada 1278 usaq, 1940-ci ildə 236 bağçada 19 min usaq (40% azərbaycanlı) tərbiyə ol-

niz".

İctimai keçid prosesi şüurlarda ənənəvi patriarxal stereotiplərin tədricən ortadan qalxmasına və yeni gender dəyərlərinin davranışın normallarına çevrilmesine səbəb oldu. Bu keçid boşanmaların və ailə cina-yetlərinin sayının çox olması təbii idi. Çünkü ənənəvi patriarxal stereotiplər ərcəvəsində formalşan kişilər qadınların (qızlarının, həyat yoldaşlarının, bacılarının və s.) işləmələrini öz-ləri üçün faciə hesab edirdilər. Çünkü ictimai qıraq buna imkan vermirdi. Bu, ən yaxşı halda boşanmalarla və evdən qovulmalarla nəticələnirdi.

R.Məmmədov yazır: "Cəmiyyətə baş verən gender transformasiyası qadınların qurtuluşu və inkişafı, hemçinin, cəmiyyətin modernləşməsi üçün çox mühüm bir hadisə idi. Çünkü mürəkkəb ailələrdə qadınlar, böyük bir ailənin hüquqsuz bir üzvü kimi, kollektiv ailə təsərrüfatının reproduktiv işçisi və onun əmək qüvvəsini təmin edən ana qismində iştirak edirdilər. Onların bu strukturdan kənardan heç bir yeri və rolü ola bilməzdi. Strukturun daxilində mövcud olan patriarxal iyerarxiya sistemi, onun böyük ailənin baş patriarxının (qayınata) və onun xanımının (qayınana) iradəsinə təbe olmağı vadar edirdi. Kişilər nəsl (əmək qüvvəsini) artırmaq məqsədilə, poliqamik ailə modelini qoruyub-saxlayırdılar. Gələcək əmək qüvvəsi kimi, oğlan övladı dünyaya gətirən qadınların bu strukturda nüfuzu ailələrindən daha çox olurdu. Xüsusi, erkən evlilik və coxarvadlılıq qadınların şəxsiyyətinə yönələn ağır zərbə idi. Qadınların bu sistemə qarşı çıxmaları və ona etiraz etmələri mümkün deyildi. Təbii ki, belə bir mühitdə boşanmaların olmasına da mümkün deyildir (er evi-gor evi). Bu baxımdan, 20-30-cu illərdə yeni ictimai proseslərlə gelən, gender transformasiyası qadınların həyatında böyük bir irəliləyiş idi."

Qadınlar bütün çətinliklərə baxmayaraq, mübarizə aparırlar. Onlar deyirdilər: "Kluba gəldik, emalatxana yaratdıq, çadranı çıxardıq, savadsızlıqlıdan azad olduk, bəs sonra? Başqa qadınlara da kömək etmək lazımdır". Buna görə də, onlar imtahanı vərərək, kəndlərə yolların və orada qadınların maariflənmələri istiqamətində fealiyyət göstərirdilər. Qadınların maarifləndirilməsi işində "Şərqi qadın" jurnalı böyük rol oynamışdı.

Əli Bayramlı adına Qadın Klubu 1 il ərzində (1920-1921) 20 min qadın öz ətrafında toplamış və 75 aktivist hazırlamışdı. 1926-1932-ci illərdə 150 min azərbaycanlı qadın klubu cəlb olunmuşdu. Artıq 1927-ci ildə Azərbaycanda 4 min qadın çalışır (ümumi işləyənlərin 4,5%-i). 1930-cu ildə kolxozlarda işləyən qadınların ümumi sayı 37%, 1933-cü ildə respublika xalq təsərrüfatında çalışan qadınların ümumi sayı 24 % qadınlar dövlət işlərinə və siyasi işlərə cəlb olundu.

1927-ci ilin sonunda Azərbaycanda 14846 nəfər qadın həmkarlar ittifaqının, 2504 nəfər sovetlərinin üzvü idi, 3349 nəfər qadın ali və orta məktəblərdə, elecə də, texnikumlarda təhsil alırdılar. Onlardan bir çoxu rəhbər təsərrüfat və həmkarlar ittifaqı işinə irəli çəkilmüşdi.

1929-1931-cu illərdə 324 qadın (əksəriyyəti azərbaycanlı) rəhbər və zifəyə getirilmişdi. Azərbaycan SSR-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

de digər respublikalardan fərqli olaraq, daha çox qadın deputat seçilmişdi.

1939-cu il deputat seçimlərində Azərbaycandan seçilən deputatların təqribən 35% (8943) qadın idi. Lakin dindar ailələr, bəy nəsilləri sinif düşmən kimi ayri-seçkiliyə məruz qalır ve təqib olunurdular.

Çalışan qadınların müəyyən pəşə biliklərinə və savada malik olmaları lazımlıydı. Bunlar, böyük mübarizənin, praktiki işlərin və fədakarlıqların nəticəsi kimi meydana çıxmışdı. Çünkü XX əsrin əvvəllerində Azərbaycan əhalisinin savadsızlıq səviyyəsi 96,7% idi. XIX əsrin sonunda təhsil alan 2237 qadından cəmi 20 nəfəri azərbaycanlı idi. Əhalinin savadı 1926-ci ildə 18,5% idə, 1939-da 73,3%-ə qalxdı. Qadınlar arasında savad 1926-1939-cu illərdə 3,1%-dən 54,7%-ə yüksəldi.

1929-cu ildə AK(b)P MK prezidiumu çadra geyimini qadağan edən qərar qəbul etdi. Kişilər isə, papaqla kinoteatr və digər mədəni yerlərdə gəzmək qadağan edildi. 1928-ci ildə 12573 nəfər, 1929-cu ildə isə, 20387 nəfər qadın çadranı atdı. Sonrakı illərdə bu rəqəm daha da çoxalmışdı. Xatırladıq ki, 1917-ci ildə Bakıda Zaqqafqaziya Müsəlmanlarının Qurultayına bir qrup çadrasız və üzüaçıq qadın gələrək, orada çıxış etmişdir. Qurultayda iştirak edən ruhanişlər qrupu hiddətlənərək, zalı tərk etmişlər. Onlar, o gündən etibarən cəmiyyəti ayağa qaldırmağa müvəffəq olmuşlar. Bunlar göstərdi ki, cəmiyyət qadınların çadranı atmalarına çox sərt yanaşıdır. Çünkü həmin dövrədə əhalinin six yaşadığı yerlərdə qadınların əsas geyim forması çadra idi. Kənd yerlərində çadra deyil, yaşmaq başlanırdı. Buna görə də, 1929-cu ildə çadra geyimine qoyulan qadağan, kişilər fəal qadınları sevmir, onları təhqiq edir və ərləri onları boşayırlar. Bu dövrde qadınlara qarşı zorakılıq halları, boşanmalar yüksək olmuş və etirazlar baş qaldırmışdı.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

AzerTelecom-un rəhbəri Biznes Forumda "Azerbaijan Digital HUB" programından danışıb

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti AzerTelecom şirkətinin baş icraçı direktoru Fuad Allahverdiyev İsvəçrənin Sürix şəhərində keçirilmiş İsvəçrə-Azərbaycan Biznes Forumunda "Azərbaycanda rəqəmsallaşma prosesləri" və "Azerbaijan Digital HUB" programının bu proseslərə töhfəsi mövzusunda çıxış edib.

Fuad Allahverdiyev çıxışında dördüncü sənaye inqilabı şəraitində rəqəmsallaşma proseslərinin Azərbaycanda da sürətlə getdiyini, ölkə başçısı cənab Prezident İlham Əliyev tərefində İKT sektorunun dayanıqlı inkişafı istiqamətində müxtəlif Dövlət Proqramları, Sərəncam və Fermanların qəbul edildiyini qeyd edib.

O "AzerTelecom" şirkətinin hazırladı "Azerbaijan Digital HUB" programı barədə məlumat verərək bu programın ölkənin İKT, telekommunikasiya sektorunun inkişafı, rəqəmsallaşma proseslərinə mühüm töhfə verəcəyini bildirib. "Digital HUB" programı ölkə daxlinde dayanıqlı infrastruktur quruculuğunu, Avropa ilə Asiya arasında rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin (Rəqəmsal İpək Yolu) yaradılmasını, Transxəzər magistralların çəkilişini, ölkəmizdə regional Data Mərkəzin tikintisini və Azərbaycanın Qafqaz, MDB, Orta və Cənubi Asiya, Yaxın Şərqi və ətraf regionlar üçün Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilmesini və rəqəmsal ekosistemin formallaşmasını nəzərdə tutur" - deyə Fuad Allahverdiyev bildirib.

Qeyd olunub ki, "Digital HUB" programı Avropa və Asiya ölkələri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasına xidmət edəcək, iki qitənin müxtəlif dövlətlərinin telekommunikasiya və kontent operatorlarının əməkdaşlığı, biznes əlaqələrinin daha da genişlənməsi üçün təməl olacaq. Azərbaycan bu proseslərdə mərkezi ölkəyə çevriləcək və program çərçivəsində rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin qurulması bir çox ölkələrdə rəqəmsallaşma proseslərinin süretlənməsinə töhfə verəcək. İsvəçrə-Azərbaycan Biznes Forumu İsvəçrə Konfederasiyasının Sürix şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Azərbaycan Respublikasının İsvəçrə Konfederasiyasındaki Səfirliyinin və Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fonduunun təşkilatçılığı ilə iyunun 27-də keçirilib.

"AzerTelecom" Azərbaycanın, ümumilikdə isə Cənubi Qafqaz regionunun en iri telekommunikasiya operatorlarından biridir və ölkənin ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan "Bakcell" şirkətinin törəmə müəssisəsidir. "AzerTelecom" 2008-ci ilə təsis edilib və telekommunikasiya sektorunda yerli və xarici şirkətlərə müxtəlif qabaqcıl xidmətlər təqdim edir. "AzerTelecom" hazırladı Azərbaycanın sahib olduğu Enerji və Nəqliyyat Mərkəzi statuslarına əlavə olaraq ölkənin Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilmesi üçün "Azerbaijan Digital Hub" programını icra edir. Program Azərbaycanın Milli IT və Milli innovasiya strategiyası üçün mühüm təməl yaradır və rəqəmsallaşmanın süretlənməsinə, rəqəmsal iqtisadiyyata əvvəl transformasiyaya, start-aplarin, IT arxitekturasının inkişafına mühüm töhfə verəcək. Program ölkənin İKT sisteminin ən qabaqcıl dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, ölkənin beynəlxalq reytinqlərdə daha öncül sıralara çıxmamasına şərait yaradacaq.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Coğrafiya müləmmiyyi ixtisası üzrə II kurs tələbəsi Əmanlı Cəmal Müşşəd oğlunun adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son sahifə

2 iyul

UNEC-də Məzun günü - Bakalavr və magistrlərə Avropa universitetlərinin diplomları verildi

UNEC-də keçirilən "Məzun Günü" bir çox yeniliklərlə yadda qalıb. "Baku Kristall Hall"da keçirilən təntənəli mərasim Dövlət Himminin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Tədbirdə universitetin rəhbərliyi, professor-müəllim heyəti, məzunlar və valideynlər yanaşı, dövlət rəsmiləri, millət və killəri, xarici qonaqlar, ictimaiyyət nümayəndələri və UNEC-in fəxri məzunları iştirak edib.

Vüsal Hüseynov barədə videoçarx nümayiş olunub. Videoçarxda V.Hüseynovun orta məktəb şəhadətnaməsi, universitet diplomu, qiymət cədvəli, fotosəkkiləri və ictimai siyasi fəaliyyəti ilə bağlı məlumatlar eks etdirilib.

DMX-nin rəisi Vüsal Hüseynov xatirələrlə zəngin təqdimata görə universitet rəhbərliyinə təşəkkürünə bildirib. UNEC-in Fəxri məzunu kimi uğur həkayesini bölüşən V.Hüseynov İqtisad Universitetinin onun həyatında önemli rol oynadığını deyib. Harvard Universitetinə gedən yolda bu ali təhsil müəssisəsinin çox vacib

təmel olduğunu diqqətə çatdırıb. V.Hüseynov UNEC məzunlarına verdikləri universitetin onlara verdiyi üstünlükldən maksimum yararlanmayı, qərarlarında məsuliyyətli olmayı, bılık və bacarıqlarını daim inkişaf etdirməyi tövsiyə edib.

Çıxışdan sonra UNEC-in Fəxri məzunu Vüsal Hüseynova şəxsi arxiv üçün orta məktəb şəhadətnaməsi hədiyyə olunub.

"Məzun Günü"ndə UNEC-in ikili diplom programlarının mezunlarına Avropa diplomları təqdim edilib. Fransanın Monpelye Universitetini bitirən 13 bakalavr və İsvəçrənin UBİS universitetini bitirən 4 ma-

UNEC-in rektoru, professor Ədalət Muradov məzunları təbrik edərək, onlara müştəqil, peşəkar həyat-a baş vurmağın çətin olduğu qədər, maraqlı və həyəcanlı olduğunu deyib. Məzunları yeni nailiyyətlər, ciddi sınaqların gözlədiyi deyən rektor, onların əmeyinin müsbət nəticələr verəcəyinə əminliyini bildirib. Bu əminliyin Ümummilli lider Heydər Əliyevin müyyənəldəndirdiyi və bu gün də Prezident İlham Əliyev tərefindən uğurla davam etdirilən gənclərin təhsili ilə bağlı dövlət siyasetinə, eləcə də Mehriban xanım Əliyevanın təhsilə diqqət və qayğısına əsaslanğıını vurğulayıb. UNEC-in Avropanın aparıcı univer-

gistrə həmin universitetlərin diplomları verilib. Hər il olduğu kimi, bu il də en yüksək bal (99.0125) topladığına görə adı UNEC-in Fəxri daşına həkk edilən Beynəlxalq İqtisadiyyat Məktəbinin məzunu Pakize Vəlizadə çıxış edib. UNEC-in məzunu olması ilə qurur duyduğunu ifadə edən P.Vəlizadə təhsil aldığı Beynəlxalq İqtisadiyyat Məktəbinin tələbələrinin artıq 5-ci ildir ki, adlarını universitetin tarihxə uğurlu tələbə kimi yazdırıldılarını diqqətə çatdırıb.

P.Vəlizadə ənənəyə uyğun olaraq UNEC-in bayrağını III kurs üzrə en yüksək nəticə göstərən Eksperitiza və standartlaşdırma fakültəsinin tələbəsinə təhvil verərək, 4122 məzun adından təntənəli and icib.

Sonra ənənəvi "papaqatma" mərasimi keçirilib. Tədbirdə populyar bəstəkar müğənni, əməkdar artist Miri Yusif və Murad Arif tələbələri məzun olmaları münasibətilə təbrik edərək, özünəməxsus ifaları ilə onlara unudulmaz anlar yaşadılar. Populyar DJ China isə dinamik mahniları ilə "Məzun Günü"nündə gəncləri öyləndirib. Qeyd: 2018/19-ci tədris ilində UNEC-dən 4122 gənc məzun olub. Onlardan 3102-i bakalavr, 1020-si isə magistrdir.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses"in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin
"Azerbaijan" nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliyklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600